7 ՄԱՅԻՍ 2002 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 83 (2528)

Ազգ

Azg
armenian daily

Պաղեստինցիներն ու իսրայելցիները կհավաքվե՞ն Ստամբուլում

ԱՆԿԱՐԱ, 6 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Իսրայելի ռադիոյի տեղեկացմամբ, Միջին Արեւելքի խաղաղության կոնֆերանսը Իսրայելի, Պաղեստինի եւ միջնորդ պետությունների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ տեղի կունենա Թուրքիայում։ Թել Ավիվը եւ Ռամալլան դրական են վերաբերվում խաղաղության հավաքը Թուրքիայում անցկացնելու նախաձեռնությանը։ Միեւնույն ժամանակ, ըստ դիվանագիտական աղբյուրների, Մադրիդը եւս հավակնում է դառնալ հանդիպման կենտրոն։

Թուրքիայում Պաղեստինի ներկայացուցիչ Ֆուադ Յասենը հայտարարել է, որ Ստամբուլում հանդիպում կազմակերպելու առաջարկը Թուրքիայի արտգործնախարարի կողմից արվել է դեռեւս Հունաստանի ԱԳ նախարարի հետ Ռամալլա կատարած այցի ընթացքում, ինչը պաղեստինյան վարչակազմը ջերմորեն ողջունում է։ Ակնկալվում է, որ հանդիպումը տեղի կունենա արտգործնախարարների մակարդակով։

Իսրայելի «Մաարիվ» օրաթերթի տեղեկացմամբ, ԱՄՆ մեկնելու նախօրեին Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնը հայտարարել է, որ ժամանակին ինքն է Բյուլենթ Էջեւիթին առաջարկել Թուրքիայում անցկացնել խաղաղության հանդիպում։

ԱՅՑ

Շարունակվում է ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի այցը լատինամերիկյան երկրներ

ԲՈՒԵՆՈՍ ԱՅՐԵՍ-ՄՈՆՏԵՎԻԴԵՈ, 6 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Շարունակվում է ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի պաշտոնական այցը լատինամերիկյան երկրներ։ Հայաստանի նախագահն այստեղ այցելել է 1992 թ., այն ժամանակ նույնպես այցը կրել է տարածաշրջանային բնույթ՝ Արգենտինայի, Ուրուգվայի Արեւելյան եւ Բրազիլիայի Դաշնային հանրապետություններ։

Ներկայացնելով ներկա այցի նպատակները, ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը մայիսի 4-ին Բուենոս Այրեսի Սերվանտեսի անվան թատրոնում տեղի հայ համայնքի հետ հանդիպման ժամանակ նշեց, որ համաշխարհային գործընթացների արագ փոփոխության պայմաններում անհրաժեշտություն է ծագել բարելավել ձեւավորված հարաբերությունները, քննարկել առկա բոլոր խնդիրները եւ փորձել ուղիներ փնտրել երկկողմ հարաբերությունների զարգացումը խթանելու համար։

Անդրադառնալով արգենտինյան այցի արդյունքներին, Ռ. Քոչարյանն ասաց, որ երկրի նախագահ Էդուարդո Դուալդեի, ԱՀ բարձրաստիճան պաշտոնյաների հետ ունեցած հանդիպումների ընթացքում, հիմնականում քննարկվել են երկկողմ տնտեսական հարաբերությունների զարգացմանն առնչվող հարցեր՝ դրանք քաղաքական փոխհարաբերությունների մակարդակին բարձրացնելու խնդրով։ Տնտեսական առումով Արգենտինան լուրջ հետաքրքրություններ ունի Հարավային Կովկասում, հատկապես՝ Հայաստանում, որի միջոցով կարող է իր ներկայությունը հաստատել հարավկովկասյան տարածաշրջանում։

ՀՀ նախագահը առանձնակի ընդգծեց այն հանգամանքը, որ ունեցած բոլոր հանդիպումներում դրվատանքի գնահատականներ են հնչել արգենտինահայ համայնքի հասցեին։ Նա շնորհակալական խոսք ուղղեց ներկաներին, որ կարողացել են մի քանի սերունդների կենսագրությամբ նման վերաբերմունք ձեւավորել, ինչն իր անմիջական ազդեցությունն է թողնում հայ-արգենտինյան հարաբերությունների վրա։

Տես ⇞ էջ 2

ԳՅՈՒՄՐԻ

Բանակը մարտունակ է եւ պատրաստ

ԳՅՈՒՄՐԻ, 6 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ «Ադրբեջանցի որեւէ պետական գործչի որեւէ հայտարարություն ինձ համար զարմանալի չէ», ասաց ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը՝ մայիսի 5-ին Գյումրիում լրագրողների հետ զրույցում, պատասխանելով այն հարցին, թե արդյոք իրե՞ն չե՞ն անհանգստացնում ադրբեջանցի մի շարք բարձրաստիճան պաշտոնյաների հայտարարությունները, որ Ադրբեջանին այլեւս ձեռնտու չէ ներկայիս ո՛չ պատերազմ, ո՛չ խաղաղություն վիճակը։ «Բայց պրոբլեմ, իհարկե, կա», նշեց նախարարը, ընդգծելով, որ մինչեւ արցախյան հիմնախնդրի վերջնական լուծումը պրոբլեմը միշտ էլ կլինի։

Ինչպես ընդգծեց Սերժ Սարգսյանը, նախարարը միշտ էլ պետք է անհանգիստ լինի, միշտ պետք է ենթադրի, որ, «Աստված մի՛ արասցե, վաղը կարող է պատերազմը վերսկսվել»։ «Այստեղ էականը դա չէ, էականն այն է, որ այսօր մեր բանակը մարտունակ է, պատրաստ է պաշտպանել մեր երկրի սահմաններն ու ժողովրդի անվտանգությունը», հայտարարեց նախարարը։

Սերժ Սարգսյանը հայտնեց նաեւ, որ ՀՀ նախագահի հանձնարարականով նախապատրաստվում է եւ առաջիկա օրերին կստորագրվի հրամանագիր, որի համաձայն բոլոր զոհված ազատամարտիկները կպարգեւատրվեն Արիության համար մեդալով։

Բացի այդ, ըստ նախարարի, ամենայն հավանականությամբ հաջորդ տարվանից, կառավարությունը զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներին տրվող թոշակները բարձրացնելու մասին համապատասխան որոշում կկայացնի։

Ձյուն Արագածոտնում

ԱՇՏԱՐԱԿ, 4 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Գիշերվանից առատ ձյուն է սկսել տեղալ Արագածոտնի մարզի լեռնային շրջաններում, հատկապես Ապարանում եւ Արագածում։ Արագածում ձյան շերտը հասնում է մինչեւ 15 սմ-ի։ Տեղումները չեն զուգորդվում քամու հետ, եւ ճանապարհի երեւույթ չի նկատվում։ Ըստ վերջին տարիների վիճակագրության, մայիս ամսվա առաջին տասնօրյակի համար տեղումները ձյան տեսքով եւ ջերմաստիճանի նման անկում չեն նկատվել։ Մարզի նախալեռնային գոտում տեղումները շարունակվում են անընդմեջ՝ անձրեւի տեսքով։

Ժան-Պիեռ Ռաֆարինը Ֆրանսիայի նոր վարչապետ, մինչեւ խորհրդարանական ընտրություններ

Նախագահական ընտրություններում Ժակ Շիրակի գերազանց հաղթանակին (տես՝ էջ 5) եւ վերընտրությանը հաջորդեց սոցիալիստ վարչապետ Լեոնել Ժոսպենի հրաժարականը։ Երեկ Շիրակն այդ պաշտոնին կոչեց պահպանողական Ժան-Պիեռ Ռաֆարինին, որը կառավարությունը կգլխավորի գոնե մի քանի շաբաթ, մինչեւ խորհրդարանական նոր ընտրություններ, որոնք տեղի կունենան հունիսի 9-ին։ Այս ընթացքում ակնկալվում է, որ նոր վարչապետը թույլ չի տա սխալներ, որպեսզի խորհրդարանական ընտրություններում կենտրոն-աջ կուսակցությունները մեծամասնություն գոյացնեն։ Իսկ դա այնքան էլ հեշտ գործ չէ, քանզի նախագահական ընտրություններում պարտություն կրած Լը Պենի հետեւորդները, այնուամենայնիվ, ոգեւորված են վերջինիս 18 տոկոս արդյունքով, ինչը ձգտելու են ընտրական դրամագլխի վերածել։ Ժակ Շիրակի համար հեշտ չի լինելու նաեւ նոր կառավարության կազմը որոշելը։ Նա չի կարող պարտված սոցիալիստներին անտեսել, որպեսզի թույլ չտա նրանց դաշնակցելը ծայրահեղ ձախերի հետ։

Մյուս կողմից, թուրքական մամուլը երեկ մտահոգություն էր հայտնում, որ նոր կառավարությունում հնարավոր է պատգամավոր, «թուրքերի երդվյալ թշնամի» Պատրիկ Դեւեջյանի նշանակումը արդարադատության նախարարի պաշտոնում։

Շառլ Ազնավուրը Ֆրանսիայի ընտրությունների մասին

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ «Պետք է հավաս ընծայել ֆրանսիացիների ողջամտությանը», ասել է Շառլ Ազնավուրը Ֆրանսիայի նախագահական ընտրությունների վերաբերյալ։ Մասնակցելով վերջին օրերի ընթացքում ի նպաստ Ժակ Շիրակի քվեարկելու կոչով կազմակերպված համախմբումներից մեկին, նա այլ արվեստագետների՝ Ջոնի Հոլիդեյի, Անրի Սալվադորի եւ ուրիշների հետ, նա շեշտել է, որ իր ծնողները երբեք չէին կարող ներգաղթել Ֆրանսիա, եթե Ֆրանսիան այդ ժամանակ ղեկավարված լիներ «լըպենիստական գաղափարներով», տեղեկացնում է «Ազատությունը»։

ԱՄՆ-ը չի ուզում միանալ ցեղասպանության մեջ մեղադրվող անձանց դատապարտողներին

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ ԱՄՆ-ը շուտով դուրս կգա այն պայմանագրից, ինչը նպատակ ունի հիմնել քրեական գործերով միջազգային դատարան։ Ըստ «Ազատության», այս մասին հայտարարել է ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելը, տեղեկացնելով նաեւ, որ խնդրի վերաբերյալ որոշումը պաշտոնապես կիրառվի։

1998 թվականին կնքված պայմանագրի համաձայն, ներկայումս հիմնադրման փուլում է միջազգային դատարանը, որի նպատակն է դատապարտել եւ պատժել ցեղասպանությունների, պատերազմի հանցագործությունների եւ մարդկության դեմ գործած հանցագործությունների մեջ մեղադրվող անձանց։

ԱՄՆ-ը դեմ է դատարանի հիմնադրմանը, քանի որ մտահոգված է այն հանգամանքով, որ արտասահմանում գործող ամերիկացի զինվորականները, նաեւ պետական պաշտոնյաները կարող են դատապարտվել այդ դատարանի կողմից։

ԱՄՆ-ի անունից միջազգային այս ատյանը հիմնադրելու պայմանագրի տակ ստորագրել է նախկին նախագահ Բիլ Քլինթոնը 2000 թվականին, սակայն այն երբեք չի հանձնել դրա դեմ ընդդիմադիր մեծամասնություն ունեցող Կոնգրեսի հաստատմանը։

Մինչ այսօր պայմանագիրը ստորագրել է 66 պետություն, 6-ով ավելի, քան նախատեսվում է դրա գործունեությունը սկսելու համար։ Դատարանը պաշտոնապես հիմնադրված կհայտարարվի հուլիսի 1-ին, իսկ փաստորեն գործել կսկսի Հաագայում, եկող հունվարի սկզբից։

Վրաստանում կհայտնվի՞ ամերիկյան ռազմակայան

ԹԲԻԼԻՍԻ, 6 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Վրացական «Ախալի վերսիա» թերթը փորձում է վերլուծել վրացական հակաահաբեկչական ստորաբաժանումների պատրաստման գործում ԱՄՆ օգնության փաստը եւ պատասխանել այն հարցին, թե արդյոք ամերիկացի 20 ռեյնջերների ժամանումը, որին կհաջորդի եւս 150 զինվորական մասնագետների այցը, Վրաստանի տարածքում ամերիկյան ռազմակայանի ստեղծման նախադրյա՞լ է։ Համաձայն թերթի, ռուսամետ տրամադրված վրացի քաղաքական գործիչ Վախթանգ Գուգաձեն պնդում է, որ Վաշինգտոնի եւ Մոսկվայի միջեւ գաղտնի պայմանագիր է կնքվել։ «Կրեմլը Վրաստան թողեց ԱՄՆ-ին այն պատճառով, որ Վրաստանը գլուխ չի հանում Պանկիսի կիրճի խնդիրներից, իսկ Ռուսաստանի միջամտությունը դրան կհանգեցներ մեծ պատերազմի», ասել է նա։ Նախագահի մամլո քարտուղար Կախա Իմնաձեի կարծիքով, «Վրաստանում ամերիկյան ռազմակայանի ստեղծման վերաբերյալ հայտարարությունն անհեթեթ եւ քաղաքականապես անհեռանկարային է։ ԱՄՆ-ը Վրաստանում ռազմակայանի առկայության կարիք չի զգում Իրանի եւ Իրաքի նկատմամբ վերահսկողության համար»։ Այլ փորձագետների կարծիքով, ամերիկացիները կփոխեն Վրաստանին իրենց ռազմական օգնության մասշտաբները իրենց շահերին համապատասխան, գրում է թերթը։

ԱԴՐԲԵՋԱՆԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Ադրբեջանի արտաքին քաղաքական գերատեսչությունից անհետացել է գաղտնի զեկույց

ԲԱՔՈՒ, 6 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Հայ-ադրբեջանական հակամարտության կարգավորման գործընթացի ասպեկտներից մեկի մասին, որ մինչեւ օրս պատված է գաղտնիության քողով, վերջերս Բաքվի «Զերկալո» թերթի էջերում պատմել է Ադրբեջանի ԱԳՆ նախկին աշխատակից Մուրադ Հեյդարովը։ Ըստ նրա, 1998 թ. հանրապետության արտաքին քաղաքական գերատեսչության հակամարտային խնդիրների վարչությունում պատրաստվել է զեկույց, ուր վերլուծվում էր ոչ հօգուտ Ադրբեջանի ստեղծված իրադրությունը կարգավորման գործընթացում, առաջարկվում էին կոնկրետ հանձնարարականներ նկատվող ճգնաժամի հաղթահարման համար։ Այդ զեկույցը գաղտնի էր պահվում։ Սակայն, ինչպես նշում է հոդվածի հեղինակը, «փաստաթուղթը ոչ միայն «թաղված է», այլեւ կորած»։ Այդ զեկույցի գոյության մասին տեղեկատվության բացակայությունն է վկայաբերել Ադրբեջանի արտաքին քաղաքական գերատեսչության մամլո կենտրոնի ղեկավար Մեթին Միրզան «Էմ Փի Էյ»-ի թղթակցի հետ զրույցի ժամանակ, որն այն ժամանակ աշխատում էր հակամարտային խնդիրների վարչությունում։ Ըստ նրա, 90-ական թվականներին նրա պաշտոնը թույլ չէր տալիս իրազեկ լինել բանակցային գործընթացի բոլոր հանկարծական փոփոխություններին եւ ընդունվող որոշումներին։ Որեւէ կոնկրետ բան չի ասել եւ Ադրբեջանի արտաքին գործերի փոխնախարար Արազ Ազիմովը։ Հետաքրքրականն է, որ երկու դիվանագետները չեն հաստատում եւ չեն հերքում «գաղտնի» դրոշմով փաստաթղթի անհետացման փաստը երկրի արտաքին քաղաքական գերատեսչության պատերից։ Թեեւ Ա. Ազիմովը եւ Մ. Միրզան միաձայն հայտարարում են, որ Մ. Հեյդարովը լավագույն դիվանագետներից մեկն էր, նրա անկեղծությանն ու պարկեշտությանը չեն կասկածում։

ԱՅՑ

Շարունակվում է ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի այցը լատինամերիկյան երկրներ

Սկիզբը էջ 1

«Մինչեւ 1991 թ. մենք եղել ենք աշխարհով մեկ սփռված ժողովուրդ՝ դրամատիկ կենսագրությամբ: Այսօր մենք պետություն-ժողովուրդ ենք, եւ չափազանց կարեւոր է, որ պետականության զգացումը իր արմատներն ունենա հայ ժողովրդի մեջ Հայաստանում, թե Հայաստանից դուրս, ասաց Ռ. Քոչարյանը, նշելով, որ պետականության զգացումը պետք է օգնի կառուցելու հզոր Հայաստան, ինչը կհզորացնի նաեւ Սփյուռքը, որն իր հերթին կաջակցի Հայրենիքին: Նախագահի խոսքերով, դա պետք է ընկած լինի Հայաստան-Սփյուռք հարաբերությունների հիմքում, եւ այդ խնդրի շուրջ լուրջ քննարկումներ են ակնկալվում մայիսի վերջին Հայաստան-Սփյուռք երկրորդ համաժողովի ընթացքում:

«Ոչ հեռու անցյալի վճռական պահին, որը դեռ վառ է մեր հիշողության մեջ, Սփյուռքը պարտականություն զգաց եւ ակտիվորեն տնտեսական օժանդակություն տրամադրեց Հայաստանին: Այսօրվա դրությամբ անհրաժեշտ են նոր գաղափարներ, որոնք չեն սահմանափակվում հետ տնտեսական հաջողությամբ, այլ կապահովեն անմիջական արդյունք եւ շահութաբեր գործարքներ», համայնքի անունից ՀՀ նախագահին հղած ողջույնի իր խոսքում նշեց համեղալներ հանձնեց մի խումբ բարերարների:

Մայիսի 5-ի առավոտյան ՀՀ նախագահն ու պաշտոնական պատվիրակությունն այցելեցին Բուենոս Այրեսի Սբ Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցի, որտեղ ներկա գտնվեցին պատարագին, հանդիպեցին Հայ կենտրոնի ղեկավարներին, ծաղկեպսակ դրեցին Մեծ եղեռնի զոհերի հուշարձանին:

Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության շենքում հուշատախտակի բացմամբ ավարտվեց Ռոբերտ Քոչարյանի այցը Արգենտինա:

Մայիսի 5-ի երկրորդ կեսին սկսվեց ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի պետական այցը Ուրուգվայի Արեւելյան Հանրապետություն: Ժամանելով մայրաքաղաք Մոնտեվիդեո, նախագահն ու պաշտոնական պատվիրակությունը ուղեւորվեցին Արմենիա հրապարակ, որտեղ նրանց աղ ու հացով սպասում էր ուրուգվահայերի ոգեւորված բազմությունը: Այս հրապարակը դարձել է հայ-ուրուգվայական բարեկամությունը խորհրդանշող ուրույն վայր: Փոքրիկ բարձունքի վրա կանգնեցված է հուշարձան, որի ջրավազանը խորհրդանշում է Սեւանը, հետեւի պատը՝ Արարատ լեռը, իսկ արծիվը՝ Հայաստանը. արծվի վիրավոր թեւը Արեւմտյան Հայաստանն է, իսկ առողջը՝ Ներկայիս Հայաստանը,

դոկտոր Անդրանիկ Եռնեկյանը: ՀՀ եւ ԱՄՆ-ի միջեւ ստորագրված փաստաթղթերից եւ պայմանագրերից տասն առնչվում են առեւտրատնտեսական, գյուղատնտեսական, գիտատեխնիկական եւ միջուկային էներգիայի, ինչպես նաեւ մշակույթի, գիտության եւ առողջապահության բնագավառներին: Ձեռք բերված պայմանավորվածություններն իրականացնելու համար, ըստ Ա. Եռնեկյանի, անհրաժեշտ է ստեղծել Հայաստանն ու Սփյուռքը միմյանց կապող գործուն մեխանիզմներ:

Հանդիպման ընթացքում ՀՀ նախագահն անդրադարձավ Հայաստանի ներքին իրավիճակին, տարվող արտաքին քաղաքականության ուղղություններին, իրականացվող տնտեսական բարեփոխումներին:

Վերջում համայնքի երգի ու պարի խմբերի կողմից հանդիպման հարյուրավոր մասնակիցների համար տրվեց համերգ:

Նախորդ օրը, մայիսի 3-ի երկրորդ կեսին, ՀՀ նախագահը հանդիպումներ էր ունեցել Բուենոս Այրեսի կառավարությունում, ԱՄՆ Կոնգրեսում, ելույթ է ունեցել Արգենտինայի միջազգային հարաբերությունների խորհրդում:

Շաբաթ օրը, մայիսի 4-ի առավոտյան նախագահ Ռ. Քոչարյանն ու նրան ուղեկցող պատվիրակությունն այցելեց Արգենտինայում ՀՀ դեսպանություն: ԱՄՆ-ում եւ Ուրուգվայի Արեւելյան Հանրապետությունում ՀՀ դեսպան Ա. Այվազյանը ներկայացրեց դեսպանության կողմից տարվող աշխատանքը, այստեղ հավաքված բարերարներին, համաստեղ իրականացվող ծրագրերը: Ի դեպ, նախագահը նկատեց, որ Արգենտինայում ՀՀ դեսպանության շենքը լավագույններից մեկն է Հայաստանի արտասահմանյան ներկայացուցչություններից: Այստեղ մեծ է նույր եւ եղբայր՝ Էդուարդ եւ Ադրինե Սեֆերյանների դերը, որոնք երկու տարի առաջ գնել եւ դեսպանությանն են նվիրել հոյակերտ այդ շենքը:

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի Արգենտինայի հանձնախմբի հետ դեսպանատանն ունեցած հանդիպման ընթացքում Ռ. Քոչարյանը հիմնադրամի 10-ամյակի կապակցությամբ հուշիկ տարատաս թռիչքի: ՀՀ նախագահը ծաղկեպսակ դրեց հուշարձանին:

Նախագահ Ռ. Քոչարյանը ծաղկեպսակ դրեց նաեւ Մոնտեվիդեոյի Սբ. Ներսես Շնորհալի եկեղեցու բակում կառուցված Մեծ եղեռնի նահատակների հուշարձանին: Եկեղեցում եւս հավաքվել էր ուրուգվահայ համայնքի ներկայացուցիչների հոծ խումբ, որոնց ներկայությամբ ՀՀ նախագահին, հանրապետության առաջին տիկնոջը ու պատվիրակության անդամներին ողջունեց Հայ Առաքելական եկեղեցու Ուրուգվայի թեմի առաջնորդ Հակոբ արք Քլնչյանը:

Հայ համայնքի հետ հանդիպումը տեղի ունեցավ Մոնտեվիդեոյի ազգային գրադարանում: Այստեղ էլ ՀՀ նախագահն անդրադարձավ երկրի նպատակներին, Հայաստան-Սփյուռք փոխհարաբերություններին, ՀՀ ներքին ու արտաքին քաղաքականությանը, իրականացվող բարեփոխումներին, ներդրումային ծրագրերին: Ի պատասխան այն մտավախությունների, թե հնարավո՞ր է արդյոք տնտեսական կապեր հաստատել միմյանցից այդքան հեռու գտնվող երկու տարածաշրջանների միջեւ, նախագահը բերեց Ուրուգվայի եւ Իրանի, Հայաստանի եւ Մ. Նահանգների ու Կանադայի օրինակները, որոնց միջեւ, չնայած մեծ հեռավորությանը, այսօր իսկ հաստատված են ակտիվ առեւտրատնտեսական փոխհարաբերություններ:

Կարեւորելով Հայաստանում գործընթացներին Սփյուռքի ակտիվ մասնակցությունը, ՀՀ նախագահը նշեց, որ սփյուռքահայությանը պետք է դիտել որպես մի գործընկերոջ, որը նաեւ իր տնտեսական շահը պետք է ունենա Հայաստանում:

Վերջում Ռ. Քոչարյանը պատասխանեց ուրուգվահայ համայնքին հետաքրքրող հարցերին:

Նշենք, որ ՀՀ նախագահի այցը լայն արձագանք է գտել տեղական մամուլում: Մասնավորապես Ռ. Քոչարյանի հետ հարցազրույցներ են տպագրել արգենտինյան «Կլարին», ուրուգվայական «Օբսերվադոր», «Պաիս» առաջատար օրաթերթերը:

«Հ ակասպեր» հասարակական կազմակերպության երեկվա կլոր սեղանի հյուրն էր ԱԺ պաշտպանության, ազգային անվտանգության եւ ներքին գործերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ, ՀՅԴ բյուրոյի անդամ Վահան Հովհաննիսյանը: Թեման քաղաքական կոռուպցիան էր, դրա բովանդակությունն ու դրսեւորումները:

«Հայաստանում հիմնականում անօրինական ձեւով իրենց հնարավորությունները կուտակած մարդիկ մտան խորհրդարան, այնտեղից՝ նշանակվելով գործադիր իշխանության որոշ պաշտոնների՝ այժմ օգտագործում են իրենց հնարավորությունները հակադարձ ճանապարհի համար», ասաց Վահան Հովհաննիսյանը: Ըստ նրա, այս վիճակը վտանգավոր է, քանի որ նմանկան կոնկրետ առաջարկներ. լոբբիստական գործունեության, պատգամավորական էթիկայի մասին օրենքներ եւ այլն:

Պատասխանելով լրագրողների հարցերին՝ կլոր սեղանի հյուրը նշեց, որ աղքատ երկրում կոռուպցիայի դեմ պայքարը մեծ դժվարությունների է հանդիպում, ընտրակաշառքներն էլ ծագում են թշվառ վիճակից եւ օրենքի անկատարությունից:

Քաղաքական կոռուպցիա. դարավոր վախեցի խաղալիք ԱԺ որոշ պատգամավորների համար

Ինչպես նշեց պրն Հովհաննիսյանը, կոռուպցիայի տեսակները հստակ չեն սահմանազատվում իրարից: Երեւույթի հիմնական պատճառների հիմքը քաղաքական եւ տնտեսական իշխանությունների նույնացումն է:

Օրենսդրական հակասությունների, իշխանության ոչ արդյունավետ աշխատանքի, քաղաքացիական թույլ հասարակության պայմաններում, ըստ Վահան Հովհաննիսյանի, հանգում ենք նրան, որ քաղաքական իշխանությունը ծեռք է բերում տնտեսականը, իսկ տնտեսական իշխանությունը՝ քաղաքականը:

Նախկին ԽՍՀՄ-ում քաղաքական իշխանությունը ծեռք էր բերում կապիտալ, սակայն «սպերից» արգելվում էր մտնել քաղաքականություն: Ժողովրդավարական երկրներում, ընդհակառակը, արգելված է քաղաքական իշխանությունը վերածել տնտեսական կապիտալի:

նորինակ իրավիճակի արմատավորումը Լատինական Ամերիկայում հանգեցրեց մաֆիոզ խմբավորումների ստեղծման կամ զինված հեղաշրջումների:

Քաղաքական կոռուպցիայի օրինակ է, որ ԱԺ մոտ 60 պատգամավորներ ստորագրահավաքով փորձում են ավելացնել մեծամասնական տեղերի թիվը՝ դրանց փոքրացմանն ի հակադրություն:

«Ենթադրվում էր, որ «թաղային» հեղինակությունները կծեծեին կուսակցությունների դռները: Այդպես չեղավ, միայն մեկ-մեկ իշխանության կուսակցության դռան շրխկոց է լսվում: Եվ այն, որ այդ 60-ը ճնշում են գործադրում ՀՀ նախագահի, կառավարության, ԱԺ ղեկավարության վրա, քաղաքական կոռուպցիայի օրինակ է», նշեց պրն Հովհաննիսյանը:

Ինչ վերաբերում է հակակոռուպցիոն պայքարին, ապա դրա համար «Ազգի» այն հարցին, թե հակակոռուպցիոն պայքարի արդյունավետությունն ինչպե՞ս պիտի ապահովվի երեւույթի բացահայտման առկա սակավ հնարավորություններով, պրն Հովհաննիսյանը պատասխանեց, որ այդ առումով տարածայնություններ կան եւ օպերատիվ հետախուզության, եւ բանկային գաղտնիքի մասին օրենսդրական լինելիության կապակցությամբ:

Մեր այն հարցին, թե ինչո՞ւ է ԱԺ-ն շարունակում ընդունել այնպիսի օրենքներ, որոնք կոռուպցիոն հիանալի «սողանցքեր» ունեն, Վահան Հովհաննիսյանը պատասխանեց, որ դա ավելի շատ ԱԺ ֆրակցիաների հարցն է, քանի որ հարցը քաղաքական է:

Սա եւս մեկ անգամ փաստում է, թե որքան ենք ամեն ինչ քաղաքականացրել՝ իրավականը, քաղաքականն ու տնտեսականը խառնելով իրար:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Երեկ՝ միջնորդություններ, այսօր՝ մեղադրական ճառ

Մ. Սաղաթելյանի գործով դատավարությունը վերջապես մոտենում է ավարտին: Թերեւս այսօր հնարավոր կլինի լսել մեղադրող Կորյուն Փիլոյանի մեղադրական ճառը:

Իսկ երեկվա նիստում եղավ 3 միջնորդություն պաշտպանական կողմից: Առաջին միջնորդությունը վերաբերում էր նրան, թե ինչպես էին քր. գործում հայտնվել գործակալ Հարություն Գրիգորյանի արած զանգերի տվյալները:

Հաջորդ միջնորդությունը Գորիսի բանտ տեղափոխելիս ճանապարհին փախուստի դիմած կալանավորներից Ռաֆիկ Զորոյանի մահվան կապակցությամբ էր: Այդ առնչությամբ 2001-ի նոյեմբերի 22-ին կայացվել է որոշում, որի համաձայն այդ գործի նյութերը կցվել են Մ. Սաղաթելյանի գործին: Մինչդեռ դեռեւս 1994-ին Ռաֆիկ Զորոյանի մահվան գործը կարճվել է:

Պաշտպան Ռոբերտ Գրիգորյանը միջնորդեց Մ. Սաղաթելյանի գործով նշված նյութերը կցելու որոշումը ճանաչել ապացուցողական նշանակությունը կորցրած:

Այս եւ նախորդ միջնորդությունները մերժվեցին: Բավարարվեց 3-րդ միջնորդությունը, որով պաշտպանը միջնորդեց գործին կցել Ռաֆիկ Զորոյանի գործով 3 էջիկրից:

Ելնելով նրանից, թե ինչ պատիժ կպահանջի մեղադրողը, եւ ինչ որոշում կընդունի դատարանը, կարելի է դատել եւ մեր պետության, եւ հասարակության մասին:

Ա. Հ.

Դպրոցներում վերջին դասը՝ մայիսի 25-ին

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայաստանի հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում 2001-2002 ուսումնական տարվա ավարտը կազմակերպված անցկացնելու նպատակով դասերի վերջին օրն է հայտարարվում մայիսի 25-ը: Այս մասին հայտնեցին ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարությունից: 10-րդ դասարանների շրջանավարտներին միջնակարգ կրթության ատեստատների հանձնման միասնական օր է հայտարարվում հունիսի 27-ը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Նախնական տվյալներով՝ Իջեւանում հաղթել է քաղաքապետը

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Իջեւանի քաղաքապետի մայիսի 5-ի ընտրությունների նախնական արդյունքների համաձայն, առավել թվով ձայներ է ստացել ներկայիս քաղաքապետ, անկուսակցական Վարուժան Ներսիսյանը: Ինչպես հայտնեց ՀՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի քարտուղար Արմենուհի Զոհրաբյանը, 13242 ընտրողներից քվեարկությանը մասնակցել են 8004-ը: Վ. Ներսիսյանի օգտին քվեարկել է 4042, իսկ Գերասիմ Իսրայելյանի («Օրինաց երկիր» կուսակցություն) օգտին՝ 3272 ընտրող: Երկու թեկնածուներին դեմ է քվեարկել 37 ընտրող: 617 քվեաթերթիկ անվավեր է ճանաչվել: Մայիսի 6-ին, ժամը 14:00-ին կավարտվի քվեարկության արդյունքները բողոքարկելու ժամկետը:

Հայ սեյսմոլոգը հետմահու պարգեւատրվել է վրացական շքանշանով

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վրաստանի նախագահ Շեւարդնաձեի հրամանագրով ՀՀ կառավարությանն առընթեր Սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայության (ՀՀ ՍՊԱԾ) չափիչ համակարգերի շահագործման կենտրոնի տնօրեն Մարատ Բաբայանը հետմահու պարգեւատրվել է Վախթանգ Գորգասալի երրորդ աստիճանի շքանշանով: Հրամանագրում նշվում է, որ հայ մասնագետը բարձր արհեստավարժություն է դրսեւորել եւ մեծ ներդրում է ունեցել ապրիլի 25-ին Թբիլիսիում տեղի ունեցած երկրաշարժի հետեւանքները վերացնելու գործում:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

Հայաստանից արտահանվում է ամենաբարձր որակի ոսկին

Ասացին Սոթքի հանքավայրի աշխատողները

Երեւանից մինչեւ Սոթք, որը գտնվում է նախկին Վարդենիսի շրջանում եւ անմիջապես սահմանակից է Ադրբեջանին, ճանապարհին անցանք գրեթե 4 ժամում: Պատճառը ոչ միայն հեռավորությունն էր, այլ ճանապարհի, մեղմ ասած, բարձիթողի վիճակը: Դարուփոսերի պակասություն չկար ոչ միայն Գավառից դեպի Վարդենիս, այլ նաեւ երբեմնի միութենական նշանակության Երեւան-Սեւան ճանապարհին: Ավտոմեքենայի պատուհանից երեւացող տեսարանները նույնպես անհրապույր էին՝ անձրեւից ցեխ դարձած հողի միջից բարձրացող տներ, տնամերձ հողամասեր առանց ծառերի, երբեմն-երբեմն հանդիպող կիսաքանդ եւ լքված շինություններ, ավտոմեքենաներ, գյուղտեխնիկայի սարքավորումներ: Միակ գրավչությունը Սեւանա լիճն էր, որը հրաշալի էր եւ արեւային եղանակին, եւ անձրեւին, եւ արեւածագին, եւ մայրամուտին: Ի վերջո հասանք նշանակման վայր, որտեղ ոսկու հանքերի տնօրենից եւ շահագործման անվտանգության բաժնի պետից բացի, մեզ դիմավորեցին ցրտաշունչ եղանակն ու ձյունախառն անձրեւը:

Մինչ հանքի տնօրեն Արտավազդ Մովսիսյանի՝ մի քանի ամիս առաջ սկսած հանքերի շահագործման մասին տեղեկություններ հաղորդելը, ուղեւորվեցինք այսպես կոչված փորձնական հանքավայր: Այստեղ հսկայական «Բելազները» տեղափոխում էին հողաշերտը, մինչ այսպես փորելով կհասնեին բուն հանքավայր: Այս, իրենց բնորոշմամբ տիտանական աշխատանքի համար, ինչպես տեղեկացանք վարորդներից մեկից, ստանում են 160 դոլար աշխատավարձ: Սակայն ոչ այդ վարորդը, ոչ էլ մյուսները չէին դժգոհում աշխատանքի եւ վարձատրության անհամապատասխանությունից: Ինչպես Հայաստանի այլ բնակավայրերում, որտեղ աշխատատեղեր են բացվել, այստեղ եւս գործում է նույն կարգախոսը. «Տանը նստելուց ավելի լավ է»: Այստեղ Երեւանից ժամանած լրագրողներին ասացին, որ աշխատանքները սկսվել են անցյալ տարվա դեկտեմբերի 1-ից, իսկ հունվարի 1-ից դրանք ընթանում են ավելի մեծ հզորություններով: Բացի փորձնական բաց հանքից, աշխատանքների հաջող ընթացքի դեպքում կշահագործվի նաեւ փակ հանքը:

Վերադառնալով ձեռնարկության վարչական շենք, ծանոթացանք ոսկու հանքերի շահագործման այլ մանրամասներին: Հիշեցնենք, որ «Հայոսկի» պետական ձեռնարկության բաժնետոմսերի 50 տոկոսը դեռեւս 1998 թ. գնեց կանադական FDM ընկերությունը: Նա էլ կատարեց իր առաջին ներդրումները, կառուցեց Արարատի պոչանքների մշակման ֆաբրիկան, սկսեց հանքաքար արդյունահանել եւ ոսկի կորզել: Սակայն անցյալ տարի FDM-ի բաժնետոմսերի մեծ մասը գնեցին Մեծ Բրիտանիայում գործող հնդիկ գործարարները, որոնց անցավ նաեւ Հայաստանում գտնվող ընկերության սեփականությունը: Նրանք ձեռք բերեցին նաեւ «Հայոսկու» բաժնետոմսերի մյուս մասը, նոր միայն ձեռնամուխ եղան հանքավայրերի շահագործմանը:

Այս ընթացքում, ինչպես հայտնեց Արտավազդ Մովսիսյանը, այստեղ բացվեց 200 աշխատատեղ 140-150 դոլար միջին աշխատավարձով: Աշխատատեղերի թիվը կկրկնապատկվի եւ անգամ կարող է եռապատկվել, երբ սկսի շահագործվել փակ հանքը: Հանքերի տնօրենը նշեց, որ հանքաքարն ուղարկվում է Արարատ՝ ոսկին կորզելու համար: Այս դեպքում ծախսերի 50 տոկոսը բաժին է ընկնում երկաթուղուն, ուստի նպատակահարմար կլինի ֆաբրիկա կառուցել տեղում: Նման հնարավորությունը դեռեւս ուսումնասիրվում է եւ առայժմ չի կարելի ասել, թե դա իրատեսական է: Այդուհանդերձ, 2003-2004 թթ. նախատեսվում է մշակել 500 հազարից 1 մլն տոննա հանքաքար: Իսկ 1 տոննա հանքաքարից ստացվում է 4-5 գրամ ոսկի, այն էլ նոր տեխնոլոգիաների կիրառման դեպքում: Այստեղից ստացվող ոսկին 999, ամենաբարձր որակի է, ինչի պահանջարկը, հետեւաբար նաեւ գները միջազգային շուկայում աճել են:

Սոթքում հանքերի տնօրենի հետ հանդիպումից հետո երկար չմնացինք, որովհետեւ մեզ սպասում էր նույն երկար ու քարուքանդ ճանապարհը: Սակայն մինչ մեկնելը զրուցեցինք նաեւ տեղի մի քանի բնակիչների հետ: Նրանք չնայած դրական էին համարում հանքերի վերաշահագործումը, բայց ափսոսանք էին հայտնում, որ հայկական ընկերությունների հնարավորությունները դեռեւս չնչին են, իսկ խոշոր եկամուտները երկրից դուրս են գալիս:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Հայկական հարցի դատավարություն»

Քննարկում են դպրոցականները

Ցեղասպանության տարելիցին նվիրված միջոցառումներն ապրիլի 24-ով չեն սահմանափակվում: Այս օրերին նույնիսկ հանրապետության տարբեր մարզերում շարունակվում են Եղեռնի 87-րդ տարելիցին նվիրված միջոցառումները: Օրերս յուրօրինակ միջոցառում էին կազմակերպել Ախուրյանի թիվ 1 դպրոցի 9-րդ դասարանցիները եւ պատմության ուսուցչուհի Ռուզան Մաթեւոսյանը եւ անվանել էին «Հայկական հարցի դատավարություն»:

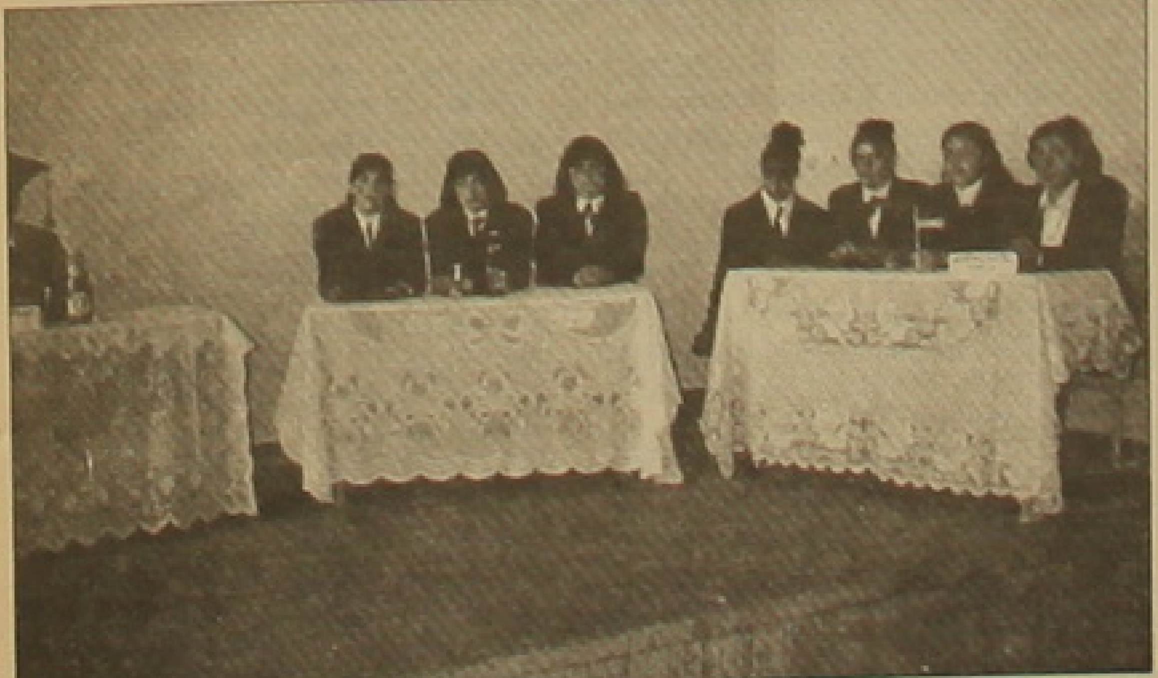

«Դատական նիստին» ներկա էին «միջազգային դատավորները», «հայկական ու թուրքական կողմերի» ներկայացուցիչները, ինչպես նաեւ հարցը լուսաբանող անձինք:

Հայկական կողմը հիմնավոր փաստարկներով ներկայացրեց 1915-23 թթ. Թուրքիայում կատարվածը եւ բնորոշեց որպես ցեղասպանություն, որը թուրքական կողմը ժխտում էր՝ կատարվածը բնորոշելով այսպես. «Մենք հայերին մերձճակատային գծից տեղափոխել ենք փրկելով նրանց կոտորածից, եւ հետո՝ սուլթան Աբդուլ Համիդ II-ն ու երիտթուրքերի պարագլուխները մեծահոգաբար էին վերաբերվում հայ ահաբեկիչներին: Նույնիսկ Օսմանյան բանկի զավթումից, Ադանայի դեպքերից հետո կառավարությունը ներեց նրանց ու պատժեց որոշ թուրք պաշտոնյաների»:

Միջոցառման ընթացքում տրվեց մեծ մարդասեր, իրավագետ Ռաֆայել Լեմկինի առաջին անգամ օգտագործած «գենոցիդ» տերմինի բացատրությունը. «Լեմկինը «գենոցիդ» բառն ինքն էր կազմել հունարեն գենոս (ցեղ) եւ լատիներեն ցիդա (սպանություն) բառերի միացումով»: Նա գրում է. «Ցեղասպանություն ասելով հասկանում ենք որեւէ ազգի կամ ցեղային միության բնաջնջումը: Լեմկինը ցեղասպանության մասին խոսելով, որպես 20-րդ դարի առաջին ցեղասպանություն, հիշում է հայերի ջարդը Օսմանյան կայսրությունում»:

«Դատավարությունն» ընթանում էր բոլոր դատական կանոնների համաձայն, վերջում կարդացվեց դատավճիռը. «Ցեղասպանության ընդունումը Թուրքիայի կողմից հետայսու կդիտվի որպես հայերի նկատմամբ բարոյական մարդկային քայլ, որը միայն պատիվ կբերի թուրքական կառավարությանը»:

Մ. Հ.

ԼՂՀ

Բանակին այլասերվածներ պետք չեն

Մայիսի 3-ին ԼՂՀ նախագահը ստորագրել է գարնանային զորակոչի ու ծառայությունն ավարտած զինծառայողների զորացրում հայտարարելու հրամանագիր:

Այս գարնանից, առաջին անգամ, որոշ կատեգորիայի անձինք չեն զորակոչվի պարտադիր զինծառայության: Խոսքը տվյալ դեպքում վերաբերում է այն անձանց, ովքեր հանցագործություններ են կատարել՝ նախատեսված քրեական օրենսգրքի 112-րդ հոդվածի 2-րդ մասի (ծանրացուցիչ հանգամանքներում բռնի սեքսուալ գործողություններ կատարելը), 115-րդ հոդվածի (անչափահասների նկատմամբ անառակաբարո գործողություններ կատարելը), 115-րդ հոդվածի (արվամոլություն) եւ 229-րդ հոդվածի (ապօրինաբար թմրամիջոցներ պատրաստելը, ձեռք բերելը, պահելը, գործածելը, փոխադրելը, առաքելը կամ իրացնելը) հատկանիշներով:

Այս կապակցությամբ, ղեկավարվելով «Զինապարտության մասին» ԼՂՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, նույն օրը համատեղ հրաման են ստորագրել ԼՂՀ պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանը եւ հանրապետության գլխավոր դատախազ Մավրիկ Ղուկասյանը:

Ըստ վերոհիշյալ հանցագործությունների ցանկի՝ դրանք կատարած անձանց զորակոչն արգելող հրամանն ուժի մեջ է ստորագրման պահից՝ մայիսի 3-ից:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

Արցախի ուսանողները Երեւանի պետական համալսարանում

Ապրիլի 28-ից մայիսի 5-ն առաջին անգամ Երեւանի պետական համալսարանում էին Արցախի պետական համալսարանի ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի 10 ուսանողներ: Այցելության նպատակն էր ծանոթանալ ժուռնալիստիկայի ուսուցման դրվածքին ԵՊՀ-ում, ինչպես նաեւ փոխհամագործակցության սկիզբ դնել երկու ֆակուլտետների միջեւ: Այցը կազմակերպել էր ԵՊՀ-ի արեւելագիտական ֆակուլտետի դեկան Գուրգեն Մելիքյանը: Արցախցի ուսանողները ծանոթացան հայաստանյան մամուլին, էլեկտրոնային լրատվամիջոցներին: Նրանք եղան նաեւ «Միր» միջպետական հեռուստառադիոընկերությունում, այնուհետեւ «Ինտերնյուսում», որտեղ ծանոթացան լրագրողական աշխատանքներին, լրագրողների հետ զրուցելիս գտան իրենց հուզող մի շարք հարցերի պատասխանները: Ուսանողների հետաքրքրությունները չսահմանափակվեցին միայն մասնագիտական շրջանակներում: Կազմակերպիչ Գուրգեն Մելիքյանի նախաձեռնությամբ ԱՊՀ-ի ուսանողները եղան նաեւ Գառնիում եւ Գեղարդում: Այցելության վերջին օրը տեղի ունեցավ հանդիպում ԵՊՀ-ի ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի դեկան Գառնիկ Անանյանի հետ: Հանդիպման վերջում Գ. Անանյանը մասնագիտական մի շարք գրքեր նվիրեց արցախցի ուսանողներին, ինչպես նաեւ պայմանավորվածություն հաստատվեց ԱՊՀ-ի կինոֆոտոյի դասախոս Ժորա Ղազարյանի հետ, որ ԵՊՀ-ի ուսանողները նույնպես կհյուրընկալվեն Արցախում:

ՏԱԹԵՎԻԿ [illegible],
ԵՊՀ ժուռնալիստիկայի
ֆակ., 2-րդ կուրս

Պարզվել է Վանաձորում պայթյունից զոհված անձանց ինքնությունը

Պարզվել է մայիսի 1-ին Վանաձորի Դիմաց թաղամասում պայթյունից զոհված անձանց ինքնությունը: Երեւանի բնակիչներ Մուշեղ Հմայակի Օհանջանյանի (ծնվ. 1973 թ., հասցեն՝ Աղոնցի փողոց 13/76) եւ Գրիգոր Աբգարի Ակկաշյանի (ծնվ. 1974 թ., հասցեն՝ Վարդանանց փողոց 28/2, բն. 3) զոհվելու հանգամանքները պարզելու համար օպերատիվ հետախուզական-քննչական միջոցառումները շարունակվում են:

Մ. ՄԻԿՈՅԱՆ

ԳՅՈՒՄՐԻ

Մասնաճյուղ-բուհի առաջին շրջանավարտները

Իր առաջին շրջանավարտներն է տալիս Երեւանի պետական տնտեսագիտական ինստիտուտի Գյումրու մասնաճյուղը: Այս տարի երկու մասնագիտությունների գծով՝ ֆինանսներ եւ վարկ, հաշվապահական հաշվառում եւ աուդիտ, բուհն ավարտում են հիմնականում բարձր առաջադիմությամբ 8 երիտասարդ մասնագետներ, որոնց մեծ մասն արդեն աշխատանքի հրավերներ ունի: Շուկայական պայմաններում պահանջարկ վայելող նշված եւ այլ տնտեսագիտական մասնագիտություններով եկող տարի մասնաճյուղը կունենա արդեն երեք տասնյակից ավելի շրջանավարտներ:

Բուհական երիտասարդ մասնաճյուղն առաջին նկատելի հաջողություններն է արձանագրում բարձրորակ մասնագետների պատրաստման գործում: Նրա ուսանողներից երեքը, վերջերս հաղթող ճանաչվելով միջազգային մրցույթում, անցումային երկրների ավելի քան 5000 ուսանողներից ընտրված 100 լավագույնների թվում հունիս-հուլիս ամիսներին մասնակցելու են ԱՄՆ-ի Ջորջթաունի համալսարանի ֆինանսավորած ծրագրով Պրահայում կազմակերպվելիք ամառային տնտեսագիտական դպրոցի պարապմունքներին: Այստեղ լավագույն արդյունք ցուցաբերողներն ուսումը կշարունակեն հիշյալ համալսարանում: Մեկ այլ նման հնարավորություն է ընձեռում Մոսկվայի Լոմոնոսովի անվան պետական համալսարանի տնտեսագիտության ֆակուլտետի հետ կնքված երկկողմ պայմանագիրը, որով մասնաճյուղից տարեկան երկու ուսանողներ կամ ասպիրանտներ կկարողանան ուսումը շարունակել այդ հեղինակավոր բուհում: Այդ համագործակցության սկիզբն արդեն դրված է:

Ուսխորհուրդները միավորում են ջանքերը

Քաղաքի 12 բարձրագույն եւ միջնակարգ մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների ուսխորհուրդների նախագահներին կմիավորի «Գյումրու ուսանողական խորհուրդ» հասարակական կազմակերպությունը, որի ստեղծման մասին տեղեկացվեց օրերս հրավիրված մամուլի ասուլիսում: Կան ուսանող երիտասարդությանն առնչվող շատ խնդիրներ, որոնք մեկ բուհի կամ այլ ուսումնական հաստատության ուսանողական ինքնակառավարման մարմինը չի կարող մենակ լուծել, մինչդեռ համատեղ ուժերով ոչ քիչ խնդիրներ կարող են լուծելի դառնալ: Նորաստեղծ հասարակական կազմակերպությունը նպատակ ունի պաշտպանել ուսանողության շահերը, նպաստել ուսանողների սոցիալական խնդիրների թեթեւացմանը, մասնագիտական-ստեղծագործական ներուժի բացահայտմանը, նրանց զարգացմանն ու ինքնարտահայտմանը, կազմակերպել ուսանողների ժամանցն ու հանգիստը եւ այլն: Մշակված ծրագրերի իրականացման համար ձեւավորվել են մշակույթի, սպորտի, սոցիալական հարցերի, արտաքին կապերի, վերստուգիչ մշտական հանձնաժողովներ, որոնցում ընդգրկված են 50-ից ավելի ուսանողներ: Իսկ ծագող իրավաբանական խնդիրներում ուսանողական կազմակերպությանն աջակցելու պատրաստակամություն է հայտնել երիտասարդ իրավաբանների հայկական ընկերակցության Շիրակի մարզային մասնաճյուղը:

«Գյումրու ուսանողական խորհուրդ» հասարակական կազմակերպությունը նախատեսում է ակտիվորեն համագործակցել ուսումնական հաստատությունների ղեկավարների, տեղի մտավորականության, մարզային եւ քաղաքային իշխանությունների, ԱԺ պատգամավորների եւ այլ ՀԿ-ների հետ: Զգալի տեղ կտրվի նաեւ ՀՀ մյուս մարզերի ու Երեւանի ուսանողության հետ կապերի ամրապնդմանը:

Գ. Մ.

ԱԶԳ

Կուսակցական

ՀՌԱԿ վարչականների ժողով՝ մինչեւ 11-րդ պատգամավորականը

Ապրիլի 4-ին Թեքեյան կենտրոնում տեղի ունեցավ ՀՌԱԿ ակումբների վարչականների ժողովը: Այն սկսվեց նորագիր ռամկավարների երդմնառության արարողությամբ, որի ընթացքում ուխտն արտասանեց ՌԱԿ նախագահ Հայկաշեն Ուզունյանը: Ապա ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունն, ի դեմս ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի եւ ատենադպիր Գառնիկ Հովակիմյանի, Հայկաշեն Ուզունյանին պարգեւատրեց «Կուսակցության նվիրյալ» թիվ 1 շքանշանով:

Այս կապակցությամբ ՌԱԿ նախագահը նշեց, որ պարգեւատրումն իր համար մեծ անակնկալ էր, քանի որ պատրաստ չէր դրան: Նաեւ մեծ խանդավառություն է իր համար տեսնել Հայաստանում Ռամկավար Ազատական կուսակցության նման առաջընթաց բարձրացումն ու ընդլայնումը:

Անդրադառնալով Հայաստան-սփյուռք հարաբերություններին՝ պրն Ուզունյանը նշեց. «Մեր մամուլն այսօր կարծես մահվան զանգեր է հնչեցնում սփյուռքում, կարծես Հայաստանում ոչ մի դրական գործ չի արվում: Նույն արտագաղթը բնական է նաեւ այլ ազգերի համար: Ամեն արտագաղթած հայ նաեւ հարստություն է մեզ համար: Ուրեմն պետք չէ դրանից հուսահատվել՝ ավելի մեծացնելով դրա բացասական ազդեցությունը»:

Նա իր խոսքը եզրափակեց այն մտքով, որ պետք է տեսնել դրականը, եւ այդ գործում իր անելիքներն ունեն նաեւ ռամկավարները: Այնուհետեւ «Մետաքս» ակումբի ատենապետ Խաչիկ Էդոյանը իր ստեղծագործություններից մի նկար հանձնեց Հայկաշեն Ուզունյանին:

Վարչականների ժողովին վերաբերող առաջին ելույթը ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանինն էր: «Մեր հերթական հավաքը խորհրդանշական է, քանի որ վերջերս Արարատի մարզում բացվեց 100-րդ ակումբը: Նման հաջողություն իր գործունեության 10 տարում կուսակցությունը չի գրանցել: Այդ առումով իրականացվել է լուրջ աշխատանք, որը ենթադրում է կրկնապատկել ոչ միայն գործող ակումբների քանակը, այլեւ մինչ ստեղծման ավարտը եռապատկել կուսակցության անդամների թիվը», ասաց Ռուբեն Միրզախանյանը:

Անդրադառնալով ներկա քաղաքական իրավիճակին՝ պրն Միրզախանյանը նշեց, որ քաղաքական դաշտում արձանագրվող ոչ ցանկալի բեւեռացումը հնարավոր է լուծել միասնությամբ, ինչը բնավ չի նշանակում միակարծություն: «Երբ որպես ընդդիմություն ներկայանում են մարդիկ, որոնք ատելությամբ են լցված ամեն դրականի հանդեպ, դա ժողովրդավարություն չէ: Զարգացած ժողովրդավարական երկրում, օրինակ, որոշակի ժամանակահատվածի համար ընտրված նախագահի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը լինում է ծայրահեղ դեպքերում: Մինչդեռ մեզանում որոշ «ընդդիմադիր» քաղաքական ուժեր եւ գործիչներ իրենց անվախ են համարում՝ վիրավորելով նախագահին: Բայց պետք է հաշվի առնել, որ ոչ թե Ռոբերտ Քոչարյանն է նախագահ, այլ նախագահը՝ Ռոբերտ Քոչարյան: Այո՛, պետք են քննադատական խոսք, ընդդիմություն, առանց որոնց չեն լինի զարգացման նորմալ պայմաններ: Ազատ խոսքը ճիշտ միտքն օբյեկտիվորեն ներկայացնելն է»:

Ապա ՀՌԱԿ ատենապետը խոսեց պետական ուռճացված ապարատի, օրենսդրության, որոշ օրենքների մասին: Խոսվեց նաեւ այսօր ցավոտ թեմա համարվող արտագաղթի, ներգաղթով հավասարակշռելու եւ էլ ավելի սարսափելի չներկայացնելու մասին: Եզրափակելով՝ Ռ. Միրզախանյանն անդրադարձավ կուսակցության ակումբների գործունեության թերություններին, նշելով, որ վերջիններս տեղերում չեն ուսումնասիրում առկա խնդիրները, չեն օգտագործում եղած հնարավորությունները՝ այդ հարցերի լուծման համար: Մինչդեռ այս ամենը նախընտրական տարում շատ կարեւոր է:

Ելույթ ունեցավ նաեւ ՀՌԱԿ փոխատենապետ Հարություն Առաքելյանը: «Ի հակադրություն միմյանց ստեղծված այսօրվա կուսակցությունները քաղաքական դաշտում միայն կապվում են միմյանց: Մինչդեռ ՀՌԱԿ-ը կարող է ասել, որ կապ չի ունեցել ոչ անցյալի թալանչիների, ոչ էլ ներկայիս կոռումպացված ուժերի հետ: Բայց միշտ գործել է ակտիվորեն՝ փորձելով լուծել որոշ խնդիրներ»:

Ապա պրն Առաքելյանն անդրադարձավ ընտրություններին, բնակչությանն այն գիտակցության հասցնելու խնդրին, որ 1 կգ բրնձով ընտրվող պատգամավորը երբեք էլ իրեն պատասխանատու չի զգում իր ընտրողների առաջ:

Շիրակի մարզի շրջանակի ատենապետ Նորիկ Գրիգորյանը ներկայացրեց մարզում կուսակցության ակումբային գործունեությունը: Նա իր խոսքում նշեց. «ՀՌԱԿ-ը թերեւս միակն է քննադատում իշխանություններին: Կառուցողական քննադատության է արժանի այն ամենը, ինչում թերանում են իշխանությունները»: Պրն Գրիգորյանը կարեւորեց տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններն ու դրանց ռամկավարների մասնակցությունը:

Լոռու շրջանակի ատենապետ Ֆերդինանդ Հարոյանը նույնպես ներկայացրեց մարզում առկա իրավիճակն ու հակիրճ անդրադարձավ ՀՌԱԿ հաջողություններին:

Արարատի շրջանակի ատենապետ Սամվել Մինասյանի խոսքը ընդարձակ անդրադարձ էր՝ ռամկավարական 200-րդ ակումբի ստեղծումից մինչեւ ՀՀ նախագահին «Մամուլի թշնամի» տիտղոսի արժանացնելու հանգամանքը: Նա նշեց, որ, նման «մրցանակների» հետին միտքն այն է, որ հանրապետությունում ամեն ինչի պատասխանատուն Ռոբերտ Քոչարյանն է: Եվ եթե նման կերպ մոտենանք, որ հիմնական այլ պատասխանատուներ չկան, ապա երկրի նախագահը պիտի համարվի նաեւ բանջարաբոստանային կուլտուրաների, ոռոգման, այլ ցանկացած հարցի լուծման թշնամի: Մինչդեռ ճշմարտությունն այն է, որ հասարակական կյանքի ցանկացած ոլորտ ունի եւ կոնկրետ կառավարիչ, եւ, ըստ այդմ էլ, կոնկրետ պատասխանատու, որոնք, որպես կանոն, նախընտրում են լռությունը, իրենց հաշվենկատ գործունեությունը:

Երեւանի «Ազատական» ակումբի ատենապետ Վահագն Փիլիպոսյանը նշեց երիտասարդության եւ կանանց շրջանում առկա հիմնախնդիրներին ուշադրություն դարձնելու անհրաժեշտությունը:

Վայոց ձորի «Մալիշկա» ակումբի ատենապետ Արմեն Մարգարյանն անդրադարձավ գյուղի՝ քաղաքականությունից կտրված լինելուն եւ գյուղացու՝ քննադատություն լսելու հոժարությանը: Լինելով մարզի միակ ակումբը՝ վերջինս փորձում է «առողջ խոսքն ու քննադատությունը» հասցնել ժողովրդին:

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամ Գառնիկ Հովակիմյանը խոսեց ներկուսակցական խնդիրների մասին: Նա նշեց, որ ակումբները թերանում են, Հանրապետական վարչության ուղարկած շրջաբերականները չեն հասցվում շարքային կուսակցականներին, ժողովներ, քննարկումներ չեն իրականացվում, իներտ մարդիկ դառնում են կուսակցության անդամ: Կապ չկա մամուլի հետ, ակումբները տեղական խնդիրներին ուշադրություն չեն դարձնում:

«Մալաթիա» ակումբի ատենապետ Պետրոս Գեւորգյանն ու «Աբովյան» ակումբի ատենապետ Միշա Հովհաննիսյանը խոսեցին կուսակցական շինարարության, ՀՌԱԿ առջեւ դրված խնդիրների ակտիվ լուծման մասին:

Ելույթ ունեցավ նաեւ ՌԱԿ անդամ, **«Ազգ»** օրաթերթի գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանը: «Պետք է օգտագործել թերթի հնարավորությունները՝ ակումբների միջոցով տեղերում բարձրացվող հարցերի մասին խոսելու համար: Եթե նման մոտեցումը պահպանենք, ակումբների հեղինակությունն էլ կբարձրանա», ասաց պրն Ավետիքյանը: Թերթն ունի հեղինակություն, ուստի կարող է բարձրացնել տեղական հնչեղություն ստացող հարցերն ու հետեւողական լինել դրանց լուծմանը:

ՀՌԱԿ ակումբների վարչականների ժողովը եզրափակեց ՀՌԱԿ ատենապետը: Պրն Միրզախանյանը փաստեց, որ երիտասարդության հետ պետք է ճիշտ աշխատել, որպեսզի նրանք, անցնելով որոշակի ճանապարհ, նոր միայն մուտք գործեն քաղաքականություն: Ապա եւս մեկ անգամ շնորհավորելով Հայկաշեն Ուզունյանին եւ հայտնելով նման մարդու ճանաչելու մեծ հպարտությունը՝ հավաքը հայտարարեց փակված:

Ա. Հ.

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ ԳԾԵՐ

Հայկաշեն Ուզունյան

Ծնվել է 1920 թ. հոկտեմբերին, Ադանայում: Սովորել է Կիպրոսում, ՀԲԸՄիության Մելգոնյան կրթական հաստատությունում, որն ավարտելուց հետո բարձրագույն ուսումն ստացել է Բեյրութի ամերիկյան համալսարանում, քիմիական ինժեների մասնագիտությամբ: Ուսումնառության տարիներին էլ անդամագրվել է ՀԲԸՄիությանը եւ Ռամկավար Ազատական կուսակցությանը: Թե Կիպրոսում եւ թե Լիբանանում եղել է ուսանող երիտասարդության ամենաակտիվ գործիչներից, «Հայաստանի բարեկամներու միության» ղեկավարներից: Բարունակ Թովմասյանի, Հրաչ Սեդրակյանի, Գերասիմ Ահարոնյանի եւ Հակոբ Դավիթյանի հետ Հ. Ուզունյանը կազմել է ՌԱԿ այն շրջանակը, որը հետագայում վերանորոգելու էր կուսակցությունը, առողջ հայրենասիրության նոր եւ հզոր շարժում էր առաջացնելու գաղութներում:

1946 թ. նշանակվել է Միջին Արեւելքի երկրներից հայերի հայրենադարձությունը կազմակերպող բարձրագույն մարմնի՝ Ներգաղթ կոմիտեի անդամ, իսկ 1947 թ. մասնակցել է Փարիզում կայացած ՌԱԿ ընդհանուր պատգամավորական ժողովին՝ Արշակ Չոպանյանի, Հրաչ Երվանդի, Արտակ Դարբինյանի, Էժեն Փափազյանի, Անդրանիկ Անդրեասյանի եւ ժամանակի նշանավոր այլ գործիչների հետ: Նույն ժողովի ավարտին ընտրվել է ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության անդամ, այնուհետեւ բոլոր ժողովներում անընդմեջ վերընտրվել այդ պաշտոնում: 1947 թ. Բեյրութում հիմնել է «Թեքեյան» ուսանողական միությունը, որը կորիզն է դառնում նույն տարվա վերջերին ստեղծված համազգային Թեքեյան մշակութային միության, որն այսօր շուրջ 40 մասնաճյուղ ունի աշխարհի տարբեր վայրերում, իսկ 1990 թ.-ից՝ նաեւ Հայաստանում:

Հ. Ուզունյանն այսօր միակ վերապրողն է ԹՄՄիության հիմնադիրների մարմնի անդամներից: Համոզված լինելով, որ ազգի կյանքում միակ անփոխարինելին հայրենիքն է, իսկ պետականությունն ազգի կազմակերպվածության բարձրագույն ձեւն է, հետեւաբար, հակառակ իր դավանած գաղափարախոսության հետ Խ. Հայաստանի բեւեռային հակասություններին, ուսանողական տարիներից առ այսօր Հ. Ուզունյանի գործունեությունը նվիրված է եղել մայր հայրենիքի հետ սփյուռքահայությանը շաղկապելու գործին:

1960-ական թթ.-ից ավելի ակտիվ ընդգրկվում է ՀԲԸՄիության համազգային կյանքում, դառնում Բարեգործականի Լիբանանի վարչության քարտուղար: 1974 թ. դառնում է ՀԲԸՄ-ի Համասփյուռքյան կենտրոնական վարչական ժողովի անդամ: Ավելի ուշ, ՀԲԸՄիության ցկյանս նախագահ Ալեք Մանուկյանի առաջարկով, դառնում է նույն միության փոխնախագահ եւ միության շվեյցարական իրավիճակի (կենտրոնը՝ Ժնեւ) նախագահ՝ մինչեւ 1995 թ., երբ տարիքի կանոնադրական ցենզով դուրս է գալիս միության Կենտրոնական վարչության անդամությունից՝ պահելով պատվո անդամի տիտղոսը:

Շուրջ 50 տարի Հայկաշեն Ուզունյանը դառնում է գլխավոր դերակատարներից մեկը ազգային, եկեղեցական, ԹՄՄիության եւ Բարեգործականի կարեւորագույն բոլոր գործերի, բանակցությունների եւ միջոցառումների կազմակերպման մեջ, գրում բազմաթիվ հոդվածներ, բանախոսություններով հանդես գալիս բոլոր գաղութներում՝ առանց բացառության: Անձնական ներդրումներով մասնակցում եւ կազմակերպում է մեծ հանգանակություններ ի նպաստ ՀԲԸՄիության ծրագրերի, ԹՄՄիության մամուլի եւ երիտասարդական կենտրոնի ստեղծման, Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի տարբեր նախաձեռնությունների: Բեյրութի ԹՄՄ կենտրոնական շենքի, Բուենոս Այրեսի «Սարդարապատ» շաբաթաթերթի, Աթենքի «Արարատ» մարզական-մշակութային կենտրոնի եւ «Նոր աշխարհ» շաբաթաթերթի, Բեյրութի «Շիրակ» գրական-մշակութային հանդեսի, Փարիզի ՀԲԸՄ մշակութային կենտրոնի, Մոնրեալի ԹՄՄ կենտրոնի եւ «Ապագայ» շաբաթաթերթի, Սիդնեյի ՀԲԸՄիության «Ալեքսանդր» կենտրոնի ու դպրոցի կառուցումն ու արդիականացումն անկարելի է պատկերացնել առանց Հ. Ուզունյանի վճռական ջանքերի ու անձնական ներդրումների:

1966 թ. Հայկաշեն Ուզունյանը ստեղծում է իր անունով գործող ԹՄՄ գրական մրցանակ՝ քաջալերելու համար սփյուռքահայ գրողներին: Ամեն տարի կանոնավոր կերպով, համապատասխան հանձնախմբի որոշմամբ, այդ մրցանակները տրվել են տաղանդավոր հեղինակների, առանց կուսակցական կամ գաղափարական խտրության, ինչպես Գալուստ Խանենցին, Անդրանիկ Ծառուկյանին, Մուշեղ Իշխանին, Վահե-Վահյանին եւ ուրիշների: 1996 թ.-ից այդ մրցանակները բարերարի որոշմամբ տրվում են Հայաստանում ստեղծագործող գրողներին ու բանասերներին՝ նկատի ունենալով, որ մայր հայրենիքում վերջին տարիներին դժվարացել են մշակույթի ասպարեզի մարդկանց կենսապայմանները:

1988 թ. սկսյալ Հ. Ուզունյանի ջանքերով Փարիզում ստեղծվել է ՀԲԸՄ «Կարպիս Փափազյան» ամենամյա մրցանակը՝ 100 հազար դոլար դրամագլխով: Այն տրվում է Հ. Ուզունյանի որոշմամբ, հայ մշակույթին ու պատմագիտությանը, Հայոց ցեղասպանության ճանաչմանը նպաստած օտարերկրյա անձանց, ինչպես՝ Քրիստոֆեր Ուոքերին, Անդրեա Ալպագո Նովելլոյին, Թեսա Հոֆմանին, դոկտ. Էլիզաբեթ Մանդորֆին, պրոֆ. Ռոզեմարի Իզոյին եւ ուրիշների:

Ի գնահատումն Հ. Ուզունյանի երկար տարիների ազգային վաստակաշատ ծառայությունների, Ամենայն հայոց հայրապետ, երջանկահիշատակ Վազգեն Ա կաթողիկոսը 1991 թ. նրան շնորհել է «Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ» շքանշան եւ հայրապետական կոնդակ, իսկ ՀԲԸՄիության Կենտրոնական վարչությունը՝ 1990 թ. իր հաստատած առաջին՝ «Ալեք Մանուկյան» մրցանակը, որը հանձնվեց 1991 թ. Փարիզում, Հ. Ուզունյանի 70-ամյակի հանդիսության ընթացքում:

1999 թ. Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հրամանագրով Հայկաշեն Ուզունյանը պարգեւատրվել է «Մովսես Խորենացի» մեդալով: Իսկ այժմ արդեն՝ նաեւ ՀՌԱԿ «Կուսակցության նվիրյալ» շքանշանով:

ԱՄՆ-ը խրախուսում է Թուրքիայի հակահայկական քաղաքականությունը

Թերեւս դրանով էլ վիժեցնում երկու երկրների երկխոսությունը

Ապրիլի 30-ի հաղորդագրությամբ Արմենպրեսը տեղեկացրել է, որ ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը մեկնելու է Իսլանդիայի մայրաքաղաք Ռեյկյավիկ՝ մասնակցելու ՆԱՏՕ-ի անդամ երկրների եւ «Համագործակցություն հանուն խաղաղության» ծրագրին մասնակցող պետությունների արտգործնախարարների երկօրյա հանդիպմանը: Ըստ հաղորդագրության, հանդիպումը կայանալու է մայիսի 15-16-ին, որի շրջանակներում նախատեսվում է ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցի քննարկում:

Մինչ «Անատոլու» գործակալությունը, հենվելով Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի Տրապիզոնում արված հայտարարությանը, հաղորդում էր, թե քննարկումներին մասնակցելու է Թուրքիայի արտգործնախարարը, իսկ «Ազատություն» ռադիոկայանը բացառում էր վերջինի միանձնյա միջնորդությունը, ահա նոր տեղեկություններով ասպարեզ է իջնում Բաքվի «525 գազեթ» օրաթերթը:

Մայիսի 2-ին օրաթերթի էջերում հրապարակվում է Ադրբեջանի ԱԳՆ հայտարարությունը, որտեղ նշվում է Վարդան Օսկանյան-Իսմայիլ Ջեմ-Վիլայաթ Գուլիեւ եռակողմ հանդիպումների մասին: Դեռ ավելին, ընդգծվում է, որ առաջին հանդիպումը կայանալու է մայիսի 14-ին, որտեղ Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի արտգործնախարարները ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման տարբերակները քննարկելու հնարավորություն ստանան:

Հայաստանի ԱԳՆ-ն վերոհիշյալ եռակողմ հանդիպումների վերաբերյալ որեւէ հայտարարություն դեռեւս չի արել: Սակայն ապրիլի 4-ին տարածաշրջանային զարգացումներին նվիրված ՀՀ ԱԺ-ի փակ քննարկումներից հետո արտգործնախարար Օսկանյանի եւ նախագահին առընթեր անվտանգության խորհրդի նախագահ, պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանի մամուլի համատեղ ասուլիսում արտահայտած մտքերը ցույց են տալիս, որ եռակողմ հանդիպման մասին Ադրբեջանի ԱԳՆ հայտարարությունն անհիմն չէ:

Ասուլիսում Օսկանյանն ասել էր. «Մենք փորձում ենք մեր երկխոսությունն ակտիվացնել Թուրքիայի հետ, որովհետեւ այսօր թուրքական գործոնը տարածաշրջանում կարեւոր է դառնում: Հայաստանը պետք է կարողանա թուրքական կողմի հետ երկխոսության իր խողովակները բաց պահել եւ, ինչո՞ւ չէ, փորձել տեղաշարժ արձանագրել մեր հարաբերություններում: Այս առումով մենք առավել կակտիվացնենք մեր դիվանագիտական աշխատանքները»:

Սերժ Սարգսյանը լրացրել էր նրան՝ ասելով. «Տարածաշրջանում ԱՄՆ-ի ամենավստահելի գործընկերը Թուրքիան է: Ի վերջո, եթե մեզ չհաջողվի երկխոսության գնալ Թուրքիայի հետ, հաստատել հարաբերություններ, ապա մեզ համար դա կարող է ոչ ցանկալի լինել»: Օսկանյանի պարագայում ակնարկը Հայաստանին Թուրքիայի հետ երկխոսության մղելու պաշտոնական Վաշինգտոնի շահագրգռությունների մասին է, իսկ Սարգսյանի՝ Անդրկովկասում ընթացող քաղաքական զարգացումների վրա ԱՄՆ-ի ռազմական ներկայության ազդեցության մասին:

Այլ կերպ՝ Օսկանյանը եւ Սերժ Սարգսյանը Թուրքիայի հետ երկխոսության պատրաստակամություն են հայտնում: Եթե ՀՀ արտաքին գործոց նախարարը դա պայմանավորում է տարածաշրջանում թուրքական գործոնի կարեւորությամբ, ապա պաշտպանության նախարարն արտահայտվում է ԱՄՆ-ի ամենավստահելի գործընկերոջ՝ Թուրքիայի հետ երկխոսությունից հրաժարվելու անցանկալի հետեւանքների մասին: Ի դեպ, երկխոսության եւ Օսկանյանի, եւ Սերժ Սարգսյանի պատրաստակամությունը ոչ այլ ինչ է, քան յուրատեսակ ազդանշան, եւ դա երկու դեպքում էլ հաղորդվում է ոչ այնքան Թուրքիայի, որքան ԱՄՆ-ի համար:

Սա նշանակում է, որ նրանք Թուրքիայի հետ երկխոսություն սկսելու ամերիկյան պահանջների դիմաց Վաշինգտոնից անուղղակի պահանջում են ճնշում գործադրել թուրքական իշխանությունների վրա, որպեսզի նրանք բարելավեն Հայաստանի նկատմամբ իրենց դիրքորոշումը: Սակայն ԱՄՆ-ը նախընտրում է ոչ թե ճնշում գործադրել, այլ Հայաստանի հետ տնտեսական, քաղաքական, մշակութային հարաբերություններ հաստատելու կոչ անել Թուրքիային: Դա ընդամենը խրախուսում է վերջինին: Ահա թե ինչու Թուրքիայի նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերը ապրիլի 29-ից մայիսի 1-ը Տրապիզոնում Վրաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների մասնակցությամբ կազմակերպված «կովկասյան» գագաթաժողովում պատասխանում է կոչին, ասելով. «Քանի դեռ հայկական ուժերը դուրս չեն եկել Ադրբեջանից, Թուրքիան չի բացի սահմանները եւ չի համագործակցի Հայաստանի հետ»:

Հայաստանի նկատմամբ Սեզերի այս դիրքորոշումը նորություն չէ: Թուրքիայի ղեկավարությունը դա դեռեւս 1991-ին է որդեգրել: Ուստի Օսկանյան-Ջեմ-Գուլիեւ եռակողմ հանդիպումը Հայաստանի համար հազիվ թե մտահոգիչ լինի: Մտահոգիչ չէ նաեւ ՆԱՏՕ-ի անդամ երկրների ԱԳ նախարարների հանդիպման շրջանակներում ղարաբաղյան հակամարտության հարցի քննարկումը: Ի վերջո, կարելի է օգտագործել ռազմական այդ կառույցի ներքին հակասությունները, որոնք դրսեւորվում են ԱՄՆ-ի եւ նրա լիազոր ներկայացուցիչներ Մեծ Բրիտանիայի ու Թուրքիայի հետ մյուսների տարաձայնություններով, եւ խուսանավել այս երկու խմբավորումների միջեւ:

Բայց երբ Թուրքիայի նախագահ Սեզերի վերոհիշյալ հայտարարության ֆոնին ԵԱՀԿ Մինսկի խմբում ԱՄՆ-ի համանախագահող Ռուդոլֆ Փերինան ասում է. «Մենք Լեռնային Ղարաբաղն ընկալում ենք որպես Ադրբեջանի մաս եւ Ղարաբաղի կարգավիճակը ադրբեջանական է», իսկ Հայաստանում ԱՄՆ-ի դեսպան Ջոն Օրդուեյը լրացնում է նրան, թե որեւէ կասկած չպիտի լինի իրենց դիրքորոշման հարցում, իրավիճակը միանգամայն մտահոգիչ է դառնում:

Ուրեմն հարցը Թուրքիայի հետ երկխոսություն հաստատելու Հայաստանի պատրաստակամությունը չէ, այլ Անկարայի որդեգրած հակահայկական քաղաքականության խրախուսումը, ինչը դեռ չսկսած վիժեցնում է երկու երկրների երկխոսությունը: Հասկանալի է, որ վիժեցման դերն իր վրա է վերցնում Հայաստանից երկխոսության պատրաստակամություն պահանջող նույն ԱՄՆ-ը:

ՏԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՖՐԱՆՍԻԱ

Աշխարհը ողջունում է Ժակ Շիրակի հաղթանակը

Վաշինգտոնից մինչեւ Բրյուսել, Ռաբաթից մինչեւ Բեյրութ աշխարհի պետությունների ղեկավարները գոհունակությամբ ընկալեցին Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի վերընտրությունը կիրակի կայացած նախագահական ընտրությունների 2-րդ փուլում, որտեղ նրա ախոյանը ծայրահեղ աջերի թեկնածու Ժան Մարի լը Պենն էր: Դեռ ընտրությունները չավարտված՝ Շիրակն էական առավելություն ուներ, եւ ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելն առաջինը շնորհավորեց նրան NBC հեռուստաընկերության եթերում, գոհունակություն հայտնելով լը Պենի «ջախջախիչ պարտության» առթիվ:

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Կիրակի երեկոյան Ֆրանսիայի ՆԳՆ-ի հրապարակած նախնական արդյունքների համաձայն, Ժակ Շիրակն ստացել է քվեների 81,37 տոկոսը, իսկ Ժան Մարի լը Պենը՝ 18,63 տոկոսը: «Ֆիգարոն» արձանագրում է, որ նախագահության թեկնածուներից որեւէ մեկը նման բարձր արդյունքի չէր հասել 1962 թ. Ֆրանսիայում համընդհանուր քվեարկության կարգի հաստատումից ի վեր:

Լոնդոնում Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերը հայտարարեց, որ Ժակ Շիրակի վերընտրությունը «ժողովրդավարության հաղթանակն է եւ լը Պենի ծայրահեղականության ու այլատյացության քաղաքականության պարտությունը»: Իր շնորհավորական ուղերձում Գերմանիայի կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերն ընդգծեց, որ ֆրանսիացի ժողովուրդն «աներկմտորեն» մերժեց ծայրահեղականությունը, ավելացնելով, որ «ամբոխավարության, մեր ընդհանուր արժեքների եւ միացյալ Եվրոպայի մերժման քաղաքականությունն ապագայի մոդել չէ»:

Ժակ Շիրակին արդեն կիրակի երեկոյան շնորհավորած ղեկավար գործիչների թվում են նաեւ Սենեգալի, Հարավաֆրիկյան Հանրապետության, Եգիպտոսի, Ռուսաստանի նախագահները, Պորտուգալիայի վարչապետը եւ ուրիշներ: Բրյուսելում գործող Եվրահանձնաժողովի նախագահ Ռոմանո Պրոդին հայտարարեց. «Ֆրանսիան ցուցադրեց, որ ինքը Եվրոպայի կենտրոնում է եւ մտադիր է մնալ այնտեղ»: Հռոմում ազդեցիկ ձախ ժողովրդավարների գլխավոր քարտուղար Պիերո Ֆասինոն Ֆրանսպրեսի թղթակցին հայտարարեց, որ Ֆրանսիան «ժողովրդավարական ուժգին հակահարվածով մերժեց այլատյացությունն ու ռասիզմը»: Ավստրիայում իշխող Պահպանողական կուսակցության գլխավոր քարտուղար Ռաուխ Կալլատը ողջունեց ֆրանսիացիների կողմից «Ազգային ճակատի ռասիստական քաղաքականության մերժումը», ավելացնելով, որ դրանով «Ֆրանսիան հստակորեն արտահայտեց իր պատկանելությունը Եվրամիությանը»:

Բեյրութում Լիբանանի վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրին գոհունակություն հայտնեց «Լիբանանի մշտական բարեկամ նախագահ Ժակ Շիրակի փայլուն հաղթանակի առթիվ»՝ մաղթելով Ֆրանսիային հետագա քայլեր ի նպաստ մերձավորարեւելյան հաշտության: Ժակ Շիրակի վերընտրությունը ջերմորեն ողջունել են Ալժիրի նախագահ Աբդելազիզ Բուտեֆլիկան, Մարոկկոյի Մոհամմեդ Զ թագավորը եւ ուրիշներ: Վերջինիս խոսքերով, «Ֆրանսիայի ժողովուրդը փայլուն կերպով ցուցադրեց իր հավատարմությունն ազատության եւ հանդուրժողության արժեքներին»:

Պ. Ռ.

Իրաքը վերսկսում է նավթի արտահանումը

Իրաքի կառավարության կիրակնօրյա նիստում որոշում ընդունվեց մայիսի 7-ից վերսկսել նավթի արտահանությունը: Այս կապակցությամբ Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը նշում է, որ նավթ չարտահանելով՝ Իսրայելին եւ Արեւմուտքին պատժելու իրաքցիների փորձը հաջողություն չունեցավ. արաբական երկրներից ոչ մեկը չհետեւեց Բաղդադի օրինակին:

Իրաքի նախագահ Սադդամ Հուսեյնը ապրիլի 8-ից ընդհատել էր նավթի արտահանումը «մեկ ամսով կամ մինչեւ պաղեստինյան տարածքներից իսրայելյան զորքերի դուրսբերումը»: Բռնարգելքն Արեւմուտքին պետք է ստիպեր ճնշում գործադրել Իսրայելի վրա: Թեեւ Իրաքն առավել նավթառատ երկրներից մեկն է, նա սահմանափակ ծավալով վառելիք է արտահանում միայն ՄԱԿ-ի «Նավթ՝ պարենի դիմաց» ծրագրի շրջանակներում:

Ապրիլի 22-ին Հուսեյնը բոլոր իսլամական պետություններին կոչ էր արել հետեւել իր օրինակին եւ նավթ չարտահանել: Կոչին խոսքով հավանություն տվեց միայն Իրանը: Մինչդեռ խոշորագույն նավթարդյունահանող Սաուդյան Արաբիան հրաժարվեց նավթը որպես զենք օգտագործել եւ նույնիսկ պատրաստակամություն հայտնեց շուկայում լրացնելու իրաքյան նավթի պակասը: Դրա հետեւանքով վառելիքի միջազգային գները կայունացան: Սադդամ Հուսեյնի բռնարգելքից փաստորեն չտուժեց Իրաքի գլխավոր թշնամին՝ ԱՄՆ-ը: Իրաքի կառավարությանն այլ ելք չէր մնում, քան բռնարգելքը վերացնելը: Նավթի արտահանության վերսկսումն անհրաժեշտ է Իրաքի բյուջեն գոնե մասամբ լցնելու համար, ինչը հատկապես կարեւոր է ԱՄՆ-ի եւ նրա դաշնակիցների հակաիրաքյան հարձակման նախօրեին:

Ջենինի դեպքերը ըստ ականատեսների

ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանը Իսրայելի կառավարության հետ տասներկուօրյա տանջալից բանակցություններից հետո հինգշաբթի նամակ հղեց անվտանգության խորհրդին՝ հայտնելով Պաղեստինի Ջենին փախստականների ճամբարում իսրայելցի զինվորների կատարած հանցավոր գործողությունները հետաքննող հանձնախումբը ցրելու մասին: Նրա հավաստմամբ, հանձնախմբի աշխատանքի հաջողությունը պայմանավորված էր ՄԱԿ-ի, Իսրայելի եւ Պաղեստինի կառավարությունների համագործակցությամբ: Իսրայելի կառավարությունը, փաստորեն, հրաժարվեց համագործակցությունից՝ առաջ քաշելով նոր խնդիրներ, եւ ակնհայտ դարձավ, որ առաջիկայում հետաքննություն չի սկսվի: Մինչ ՄԱԿ-ի քարտուղարը կորոշեր ցրել հանձնախումբը, վերջերս Ջենին փախստականների ճամբար այցելած Բրիտանիայի զինվորական փորձագետ Դեվիդ Հոլլին հայտարարեց, որ իսրայելական բանակն այնտեղ սպանդ չի իրականացրել, այլ հսկայական տարածություն հավասարեցրել է հողին, որը շինարարական հրապարակի կամ երկրաշարժի վայրի տպավորություն է թողնում: Ականատեսների վկայություններից Հոլլին հետեւություն է անում, որ այնտեղ զանգվածային սպանություններ չեն եղել: Հոլլին հանցագործություն է համարում այն, որ քաղաքում զինվորները անջատել են ջրամատակարարումն ու էլեկտրականությունը, ինը օր շարունակ վիրավորներին բժշկական օգնություն ցույց չի տրվել, արգելվել է շտապ օգնության մեքենաների մուտքը: Ըստ նրա, սրանք ծանրակշիռ փաստեր են, հետաքննության կարիք ունեն:

Նման եզրահանգման եկավ նաեւ ամերիկյան մարդու իրավունքների պաշտպանության միջազգային «Human Rights Watch» կազմակերպությունը՝ մեղադրելով Իսրայելի բանակին ռազմական հանցավոր գործողությունների մեջ, միաժամանակ հայտնելով, որ Ջենինում զանգվածային սպանություններ չեն եղել: Պաղեստինցիները խոսում են հարյուրավոր զոհերի մասին, իսկ իսրայելցիների տվյալներով՝ զոհվել են 45 գրոհայիններ: Ամերիկյան կազմակերպության ենթադրությամբ, զոհվել են նվազագույնը 52 պաղեստինցիներ, որոնցից 22 խաղաղ բնակիչներ սպանվել են միտումնավոր: Ամերիկյան մարդու իրավունքների պաշտպանները պնդում են, որ Իսրայելի որոշ զինվորներ պետք է պատասխան տան արդարադատության առջեւ իրենց հանցավոր արարքների համար: Նրանց գնահատմամբ, անհրաժեշտ է կատարել «բաց հետաքննություն եւ հրապարակել արդյունքները»: Իսրայելը պետք է կրի այդ հետաքննությունը անցկացնելու ողջ պատասխանատվությունը, իսկ միջազգային հանրությունը պարտավոր է պահանջել դրա իրականացումը:

Դժվար է ակնկալել նոր հետաքննություն, երբ Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնը հինգշաբթի հայտարարեց, թե «ոչ մի ազգ իրավունք չունի դատելու Իսրայելի ժողովրդին»: Նա իր գայրալից ելույթում թվարկել է պաղեստինցի մահապարտների գործողությունները, ինչպես նաեւ հիշեցրել Մ. Նահանգների արձակած հրթիռից Ամուլիում զոհված 1100 անմեղ քաղաքացիների մասին: Նա կտրուկ հերքել է անցյալ շաբաթ Իսրայելում տարածված լուրերը, թե «Ցահալի» զինվորները պետք է հարցաքննվեն: «Իսրայելի կառավարությունը ոչ մի պատճառ չի տեսնում եւ ոչ մի պահ չի մտածել որեւէ զինվորի հետաքննելու մասին», պնդել է Իսրայելի վարչապետը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Միլոշեւիչը Հաագայում նեղը գցեց Ռուգովային

Անցյալ ուրբաթ Հաագայի միջազգային դատարանում ամբաստանյալ, Հարավսլավիայի նախկին նախագահ Սլոբոդան Միլոշեւիչը վերջին 3 տարում առաջին անգամ հանդիպեց ալբանացի առաջնորդ Իբրահիմ Ռուգովային, որը 2002 թ. մարտից Կոսովոյի նախագահն է եւ Հաագա է կանչվել իբրեւ վկա: «Լիբերասիոն» թերթն արձանագրում է, որ կուռ տրամաբանության տեր եւ առանց դատապաշտպանի հանդես եկող Միլոշեւիչը կարողացավ շրջել դերերը եւ հանդես գալ որպես մեղադրող: Ռուգովան ստիպված էր պատասխանել Միլոշեւիչի սուր հարցադրումներին եւ քաղաքական մեղադրանքներին: Սերբ ղեկավարը մեջբերեց ազդեցիկ «Ուոլ սթրիթ ջորնըլի» հրապարակումներից մեկը, որտեղ Կոսովոյի ազատագրության բանակի (ԿԱԲ) անդամները բնութագրված են որպես «գանգստերներ, կավատներ, ֆաշիստներ եւ էնվեր Հոջայի ալբանական կոմունիստական վարչակարգի ջատագովներ»: «Ճի՞շտ է այս բնութագրումը», հարցրեց Միլոշեւիչը Ռուգովային, որն այսօր ստիպված է գոյակցել ԿԱԲ-ի քաղաքական ժառանգորդների հետ: Երբ Ռուգովան չհամաձայնեց ԿԱԲ-ի «ահաբեկչական» բնորոշմանը, Միլոշեւիչը հիշեցրեց, որ 1998 թ. Պրահայում Ռուգովային մրցանակի հանձնման արարողության ժամանակ ալբանացի հրավիրյալներից մեկը ձերբակալվել է թմրադեղերի առեւտրի համար: Իսկ երբ Միլոշեւիչն ակնարկեց նացիստների եւ ալբանացիների երբեմնի գործակցությունը, 1999 թ. Կոսովոյից 360 հազար սերբերի եւ այլազգիների արտաքսումը, Ռուգովան այլեւս չդիմացավ եւ դիմեց դատարանի օգնությանը:

Պ. Ռ.

ՍՓՅՈՒՌՔ

Գրական վաստակի գնահատանք «Թեքեյանի» կամարների ներքո

«Հայ գրողը սփյուռքում կտառապեր, կհեղինակեր, բայց ընթերցող չէր ունենար: Սփյուռքի մեջ կան գրողներ, արժանի մարդիկ, բայց իրենց աշխատանքով չէին կրնար ապրիլ, չորս պատերու մեջ կերկնեին, բայց դժվարություններ կունենային: Կար ժամանակ սփյուռքի մեր գրողները նախանձով կնայեին Հայաստանի գրողներուն, որոնք շատ ավելի հնարավորություններ ունեին տպագրվելու եւ կրնային գրականությամբ ապրիլ: Ժամանակները փոխվեցան, հիմա արդեն հայրենի գրողները չեն կրնար պահպանել իրենց գոյությունը», ՌԱԿ նախագահ, սփյուռքահայ բարերար Հայկաշեն Ուզունյանը, որ օրերս է այցելել հայրենիք, բարեպատեհ առիթը ունեցավ իր գնահատանքն արտահայտելու Հայաստանում ապրող եւ ստեղծագործել շարունակող գրողներին եւ անձամբ հանձնելու ԹՄՄ «Հայկաշեն Ուզունյան» գրական այն մրցանակը, որ «38 տարի առաջ ինքը մտածումն ունեցավ ստեղծելու»: Այդ տարիների ընթացքում մրցանակը տրվել է սփյուռքահայ գրողներին՝ Վահե-Վահյանին, Անդրանիկ Ծառուկյանին, Մուշեղ Իշխանին եւ ուրիշներին: Եվ ահա Հայաստանի՝ վերջին տարիների սոցիալական դժվարությունները նկատի ունենալով, Հայկաշեն Ուզունյանի ցանկությամբ մրցանակաշնորհությունն առավելապես ուղղվել է հայրենիքում ստեղծագործող գրողներին: Չնայած այսօր գործող բավական թվով մրցանակներին, այնուամենայնիվ, փաստել է պետք, որ առաջին անգամ այս միտքը հղացել է Հայկաշեն Ուզունյանը, իր ողջույնի խոսքում ասաց երեկոյի հանդիսավարը՝ **«Ազգ»** օրաթերթի գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանը: «Սա չի նշանակում, թե սփյուռքահայ գրականությունն անտես ենք առել, բայց իրավիճակի ռեալ թելադրանքով՝ մրցանակաշնորհությունը Հայաստանի վրա է կենտրոնացել: Այսօր մրցանակներն այնպիսի մարդկանց է տրվում, որ հարգանք ու սեր են վայելում ստեղծագործական մեծ վաստակ ունեն»: Այնպես որ առիթ չի լինի այնպիսի խոսակցությունների, որ սովորաբար ծայր են առնում նման մրցանակաբաշխություններից հետո:

Արարողությանը մասնակցում էին դատակազմի (ժյուրի) անդամները, ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, հասարակագետ Կարլեն Դալլաքյանը, մրցանակի հիմնադիր նախագահ Հայկաշեն Ուզունյանը եւ իր տիկինը՝ Մարի Ուզունյանը: Թեքեյան կենտրոնի հանդիսասրահում հավաքված էին մտավորականներ, գրողներ, լրագրողներ, հյուրեր: Ցավոք, հանդիսությանը ներկա չէր մրցանակակիրներից Լեւոն Հախվերդյանը՝ հիվանդության պատճառով: Մրցանակը Հախվերդյանի՝ գրականագիտության, թատրոնագիտության, հրապարակախոսության ասպարեզներում, սփյուռքի հետ կապված աշխատանքներում՝ բանախոսությունների, լեզվի նկատմամբ նախանձախնդիր վերաբերմունքի եւ մշակութային այլ մարզերում ունեցած վաստակի դույզն գնահատականն է: Մրցանակը հանձնվեց գրականագետի կրտսեր որդուն՝ Գագիկին: Տկարության պատճառով բացակայում էր բանաստեղծուհի Սիլվա Կապուտիկյանը, որի դերը հայ գրականության մեջ՝ բանաստեղծության, հրապարակախոսության եւ ճանապարհորդագրության ժանրերում անուրանալի է, իսկ առավելապես գնահատվեց նրա գործունեությունը Հայաստան-սփյուռք հարաբերություններում՝ իբրեւ կամրջողի, որ նա կատարել է սփյուռքահայ գաղութներ իր այցելություններով, ելույթներով: Բանաստեղծուհու գրավոր շնորհակալության մեջ՝ ուղղված Հ. Ուզունյանին, կարեւորվում էր «հայ գիրն ու գրականությունը գնահատելու» սփյուռքահայ բարերարի ջանքերը:

50 տարի շարունակ Վերժինե Սվազլյանը կատարել է գրական եւ բանահյուսական լուրջ ուսումնասիրություններ, հատկապես հիշարժան է նրա վերջին մեծածավալ աշխատությունը («Հայոց ցեղասպանություն. ականատես վերապրողների վկայություններ»), որում հեղինակն աննկարագրելի աշխատանք է կատարել՝ 1915-ի ցեղասպանությունից 700 վերապրողների՝ ականատեսների վկայությունները գրառելով եւ զետեղելով գրքի մեջ՝ իբրեւ փաստագրական աղաղակող պատմական իրողության, որը հատկապես պատասխանատվություն է մեր անցյալի նկատմամբ. «Պատմական հիշողությունը չի մեռնում: Զանազան ուսումնասիրություններ են կատարվել, բայց սա առաջին աշխատությունն է, ուր լսվեց ժողովրդի ձայնը: Երբ ժողովուրդն էր զանգվածային ոչնչացման օբյեկտը, նախ եւ առաջ նրան էր պետք ունկնդրել...», մրցանակն ստանալիս ասաց Վ. Սվազլյանը:

2000 թ. հրատարակված «Հին պատմություն» գրքի համար ստացած իր այս մրցանակը Կարպիս Սուրենյանը համարեց իբրեւ մելգոնյանցիներին եւ Հայկաշեն Ուզունյանին՝ ինքն իրեն տրված մրցանակ:

«Սա յուրօրինակ գնահատականն է իր ծանրակշիռ վաստակի, հատկապես էսսեի ժանրում՝ սկսած Մելգոնյան վարժարանից մինչեւ այսօր: Սուրենյանն այս ընթացքում լույս է ընծայել բազմաթիվ գրքեր, եւ իր պատկառելի հետքը թողել մեր գրական անդաստանում: Այժմ պատրաստում է նոր գիրք՝ յուրօրինակ հուշագրություն, իր սկզբունքին հավատարիմ՝ այլ ճշմարտության մեջ որոնելով ավելի ճշմարիտը», ներկայացնելով Կ. Սուրենյանին՝ ասաց «Ազգ» թերթի խմբագիրը: Իսկ գրողի համար Թեքեյանի հարկի տակ ապրած այս պահը հուզիչ էր ոչ սովորական առումով եւ ուներ «հատուկ խորհուրդ», հատկապես իբրեւ մելգոնյանցի, քանի որ Հայկաշեն Ուզունյանի անունը մելգոնյանցիների համար եղել էր լեգենդ: Կ. Սուրենյանը չէր կարող չանցնել վերհուշի միջով, քանի որ, ինչպես իր գրականության մեջ, ժամանակներն իր համար փոխներթափանցված են շարունակելիորեն... «Մելգոնյանցիությունը յուրահատուկ վիճակ է. այդ վիճակի կնիքը նա կրում է մինչեւ իր կյանքի վերջը: Մելգոնյան վարժարանը դարձավ կարեւորագույն օջախ, որ սփյուռքին մատակարարեց ազգապահպան գործիչներ: Իբրեւ սփյուռքի տարագիր ծնողների զավակ՝ չէի կարող պատկերացնել, թե 65 տարի հետո հայրենիքում՝ Թեքեյան հարկի տակ, այս գեղեցիկ երեկոն կլինի, եւ ես պիտի արժանանայի «Հ. Ուզունյան» մրցանակին՝ հենց իր՝ հիմնադրի ձեռքից», ասաց Կարպիս Սուրենյանը:

Կարլեն Դալլաքյանը, գնահատելով բոլոր մրցանակակիրների վաստակը, շատ կարեւորեց սփյուռքահայ բարերարի հասարակական գործունեությունը. «Նա վեմ եղավ, որ կարողանան երկու տարանջատված կողմերը (սփյուռք-Հայաստան) իրար գան ու հասկանան միմյանց»: Իսկ Ռուբեն Միրզախանյանը տեղեկացրեց, որ կուսակցության վարչության որոշմամբ թիվ 1 շքանշանը կշնորհվի Հայկաշեն Ուզունյանին, որը կուսակցական, բարերար լինելուց զատ, նաեւ եղել է ՀԲԸՄ-ի փոխնախագահ, վճռական դեր է կատարել Մելգոնյան կրթօջախի ծաղկեցման գործում, հոգացել, նոր շենքային պայմաններ է ստեղծել, նաեւ հրաշալի հրապարակագիր է:

«Մեր համեստ օգնությունը կբերենք հայրենի գրողներին: Շատ լավ է, որ մեր գրողները մնացին Հայաստանում եւ կշարունակեն արտադրել: Գրողը ժողովրդի ցավը կխտացնե, թույլատրելի չէ, որ նա միայն իր գրականությամբ զբաղի եւ աշխարհը մոռնա: Մեր գրողները առաջնորդներ պիտի ըլլան, ինչպես Վահան Թեքեյան, Լեւոն Շանթ, Արշակ Չոպանյան, Ավետիս Ահարոնյան: Ուրախալի է, որ հայրենի մտավորականները տուրք չտվին այն սեւ մամուլին, ուր արտագաղթը երերգվեցավ, թե ծայրահեղ վիճակ է ստեղծված Հայաստանում, որը նպաստեց արտագաղթին», իր ելույթում իրավացիորեն նկատեց պրն Հայկաշեն Ուզունյանը:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ԱԲՈՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՈՒՄ

Գիտաժողով՝ նվիրված հայ տպագրության 490-ամյակին

Օրերս Խ. Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի կուլտուրայի ֆակուլտետի գրադարանագիտության եւ մատենագիտության ամբիոնի կազմակերպած գիտաժողովը հայ հասարակական ու մշակութային կյանքի կարեւոր իրադարձություններից մեկն էր՝ նվիրված հայ տպագրության 490-ամյակին (1512-2002):

Գիտաժողովի աշխատանքներին մասնակցում էին համալսարանի գիտության վարչության պետ Հր. Չփլախյանը, կուլտուրայի ֆակուլտետի դեկան Ռ. Միրզախանյանը, ինչպես նաեւ՝ դասախոսներ, ասպիրանտներ, գրադարանային-տեղեկատվական ոլորտի աշխատողներ, ուսանողներ (շուրջ 130 մասնակիցներ):

Բացելով գիտաժողովը՝ ֆակուլտետի դեկան Ռ. Միրզախանյանը ողջունեց գիտաժողովի մասնակիցներին, խոսեց այդ նախաձեռնության գիտագործնական մեծ նշանակության, ամբիոնի նպատակային լուրջ աշխատանքների եւ խոստումնալից հեռանկարների մասին:

Գիտաժողովում լսվեցին մի շարք զեկուցումներ. «Հայկական տպագրության 490 տարին» թեմայով առաջինը զեկուցեց գրադարանագիտության եւ մատենագիտության ամբիոնի վարիչ, մանկավարժական գիտությունների դոկտոր Գագիկ Սուքիասյանը: Նա հանգամանորեն ներկայացրեց տպագրության զարգացման պատմական ընթացքը հայկական սփյուռքում եւ Հայաստանում՝ ընդգծելով գրատպության նշանակությունը հայ ժողովրդի բազմադարյան պատմության եւ մշակույթի զարգացման համար:

Հետաքրքրական զեկուցումներով հանդես եկան ամբիոնի հայցորդներ, Ազգային գրադարանի աշխատակիցներ Ա. Մուրադյանը եւ Ա. Հակոբյանը՝ նվիրված Երուսաղեմի եւ Բեյրութի գրքամատենագիտական մշակույթի պատմությանն ու արդիական դերին: Իսկ ասպիրանտ Գ. Կարապետյանը կարեւորեց Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի դերը մատենագիտական եւ Հայաստան-սփյուռք կապերի ամրապնդման գործում:

Ուշադրության արժանացան նաեւ Խնկո-Ապոր անվան հանրապետական մանկական գրադարանի փոխտնօրեն Շ. Ոսկանյանի «Մանկական գրադարանի արդի խնդիրները» եւ ՀՀ մշակույթի նախարարության աշխատակից Ն. Դայանի «Հայաստանից արտահանված մշակութային արժեքների թվային շտեմարանը» զեկուցումները: Հատկապես վերջինն ուղեկցված էր հետաքրքրական ցուցադրական նյութերով:

ՀՀ բուհական գրադարանների արդի վիճակը եւ զարգացման հեռանկարները թեմայով հանդես եկավ բուհական գրադարանների սեկցիայի նախագահ Ռ. Չիլինգարյանը՝ գրադարանային աշխատանքների բարելավման առումով կարեւորելով ուսումնամեթոդական խորհրդի ստեղծումը:

Այնուհետեւ մտքերի փոխանակման եւ գիտաժողովի արդյունքների գնահատման տեսանկյունից ելույթ ունեցան ամբիոնի դոցենտ Գ. Մկրտչյանը, համալսարանի գրադարանի տնօրեն Տ. Հովհաննիսյանը, «Հայ դպրություն» ընկերության աշխատակից Ս. Նիկոյանը:

Փակման խոսքով հանդես եկավ Գ. Սուքիասյանը՝ նշելով գիտաժողովի առավել դրական առանձնահատկությունները: Նա ասաց, որ ներկա գիտաժողովը բազմաբնույթ, այդ թվում գրադարանային գործի եւ մատենագիտության հարցերի բարձրացման եւ մասնագետների լայն շրջանների շփման իսկական առիթը դարձավ:

Գիտաժողովը օգտակար նորություններ տվեց նաեւ ուսումնագիտական ու գրադարանային-տեղեկատվական ոլորտներին՝ իր տեսակի մեջ որպես առաջին արձագանքը Հայաստանում եւ հայկական սփյուռքում:

Գ. ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ,
Գրադարանագիտության եւ մատենագիտության ամբիոնի վարիչ,
Երեւանի գրադարանային ասամբլեայի անդամ

«Վահագն» մրցանակ՝ մշակույթի եւ մամուլի նվիրյալներին

Ամերիկահայ բարեգործ եւ գործարար Վահագն Հովնանյանը հայ մշակույթի մերօրյա գործիչներին խրախուսելու նպատակով հունվարին հայտարարեց «Վահագն» մրցանակի անվանակարգերը, որոնց մեջ ընդգրկվեցին հայ կերպարվեստի, կինոյի, թատրոնի եւ մշակույթի այլ բնագավառների լավագույն աշխատանքները, ինչպես նաեւ լրագրության բնագավառի վերջին մեկ տարվա լավագույն հետաքննական ժանրի նյութերը (ներկայացվել էր 180 անուն ստեղծագործություն, որից 160-ը՝ տպագիր, 18-ը՝ տեսաերիզ, 2-ը՝ ձայներիզ):

«Վահագն» մրցանակի են արժանացել եւ լավագույն գրական ստեղծագործություններ են ճանաչվել Հովհաննես Գրիգորյանի «Հրաժեշտի մանկության երկնից», Աշխեն Արարգյանի «Կանաչ, կարմիր որոնումներ» եւ Նորայր Ադալյանի «Կինը եւ տղամարդը» երկերը:

«Լրագրողական լավագույն հետաքննության համար» անվանակարգի լավագույն աշխատանքներն են «Իրավունք» շաբաթաթերթի «Հետաքննություն եւ մանրամասներ» հավելվածը, Հարություն Մանասյանի «Հանուն Հայաստանի Հանրապետության» եւ «Արտագաղթ» տեսաերիզները («Ինտերնյուս» հասարակական կազմակերպություն) եւ Խաչատուր Դադայանի **«Ազգ»** օրաթերթում տպագրված «Բաքվի հայկական նավթը» պատմական հետաքննական նյութը:

Կնոջ դերի լավագույն դերակատարումներն են համարվել ԽՍՀՄ ժող. դերասանուհի Վարդուհի Վարդերեսյանի, ԼՂՀ վաստակավոր դերասանուհի Ժաննա Գալստյանի եւ Գրետա Մեջլումյանի դերակատարումները:

Տղամարդու դերի լավագույն դերակատարումներն են համարվել ԽՍՀՄ ժող. դերասան Խորեն Աբրահամյանի, Միքայել Պողոսյանի եւ Հրանտ Թոխատյանի դերակատարումները:

Առաջիկայում կընտրվեն կերպարվեստի, կինոյի եւ թատրոնի լավագույն ստեղծագործությունները:

Ռ. Պ.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

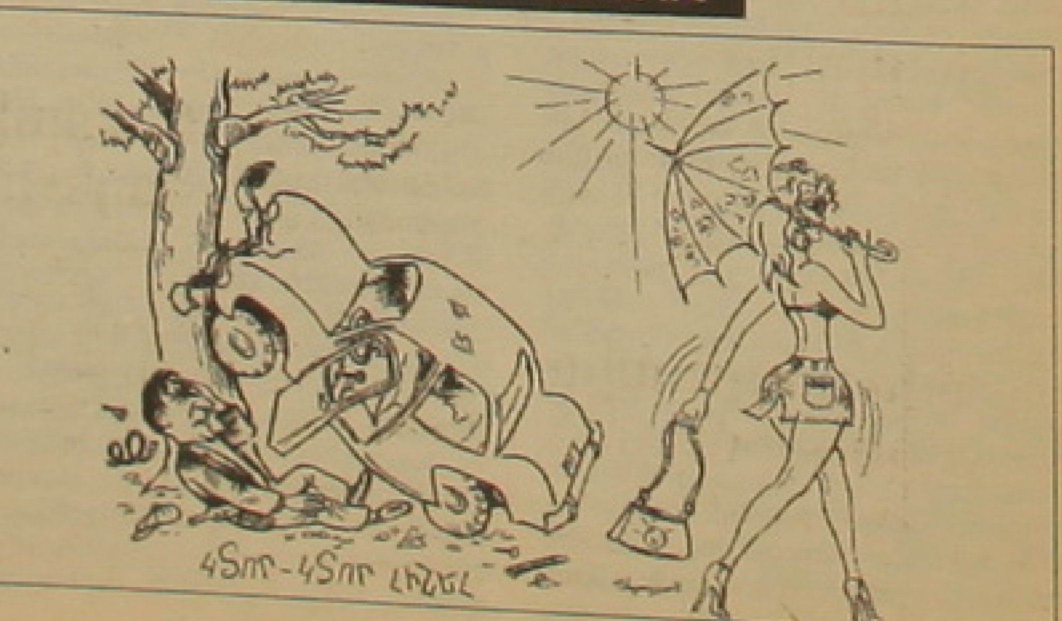

Մարզական

Իտալիան աշխարհի եռակի չեմպիոն

Սկիզբը՝ նախորդ համարում

ԳՖՀ-ի եւ Ֆրանսիայի հավաքականների միջեւ կիսաեզրափակիչ հանդիպումն առաջնության ամենադրամատիկ խաղն էր։ Գլխավոր իրադարձությունները ծավալվեցին լրացուցիչ ժամանակում (հիմնականն ավարտվեց ոչ-ոքի՝ 1-1)։ Երբ լրացուցիչ ժամանակի առաջին 10 րոպեներին Տրեզորն ու Ժիրեսը գրավեցին մրցակցի դարպասը, թվում էր, թե եզրափակիչի ուղեգրի հարցը վճռված է։ Սակայն գերմանացիների դրսեւորած անկոտրում կամքը, մինչեւ վերջ պայքարելու վճռականությունը ցանկալի արդյունք տվեցին։ Շուտով փոխարինման դուրս եկած Ռումենիգեն կրճատեց հաշվի տարբերությունը, իսկ քիչ անց Ֆիշերը վերականգնեց հավասարակշռությունը։ Հաղթողին որոշելու համար առաջին անգամ նշանակվեց 11 մ հարվածաշար։ Հաջողությունն ուղեկցեց գերմանացիներին։ Անհաջողությունից ընկճված ֆրանսիացիները տանուլ տվեցին նաեւ Լեհաստանի հավաքականի հետ անցկացրած 3-րդ տեղի համար հանդիպումը։

Կիսաեզրափակիչ մյուս խաղում իտալացիները լեհերին հաղթեցին շնորհիվ Ռոսիի խփած 2 գոլերի։ Հուլիսի 11-ին Մադրիդի «Սանտյագո Բերնաբեու» մարզադաշտում կայացած Իտալիա-ԳՖՀ եզրափակիչ հանդիպումը սկսվեց երկուստեք սուր գրոհներով։ 25-րդ րոպեին իտալացիները հաշիվը բացելու հիանալի հնարավորություն ստացան, սակայն Կաբրինին չկարողացավ իրացնել 11 մ հարվածը։ Իտալացիները հաջողության հասան ընդմիջումից հետո։ Կրկին վարպետ խաղով աչքի ընկավ Ռոսին՝ բացելով հաշիվը։ Այնուհետեւ Տարդելին ու Ալտոբելին ամրապնդեցին հաղթանակը։ Եվ միայն խաղավերջում Բրայտներին հաջողվեց «բրջել» հաշիվը։ Հաղթելով 3-1 հաշվով, Իտալիայի հավաքականը 3-րդ անգամ նվաճեց աշխարհի չեմպիոնի կոչումը։ Հաջողությունում մեծ էր հավաքականի մարզիչ Էնցո Բեարզոտի դերը, որը չնայած իր հասցեին հնչած մի շարք մեղադրանքների, հավատարիմ մնաց որդեգրած սկզբունքներին։ Նա չհրաժարվեց դարպասապահ Դինո Ձոֆի ծառայություններից, հավաքականում ընդգրկեց Պաոլո Ռոսիին, որի որակազրկման ժամկետը լրացել էր աշխարհի առաջնության մեկնարկից 2 ամիս առաջ։ Եվ երկու ֆուտբոլիստներն էլ լիովին արդարացրին մարզչի վստահությունը, վարձահատույց եղան հիանալի խաղով։ Ռոսին ճանաչվեց առաջնության լավագույն խաղացող՝ պարգեւատրվելով «Ոսկե գնդակ» մրցանակով։ 2-րդ եւ 3-րդ տեղերը գրավեցին բրազիլացի Ֆալկաոն եւ գերմանացի Ռումենիգեն։ Ռոսին դարձավ նաեւ լավագույն ռմբարկուի համար սահմանված «Ոսկե խաղակոշիկի» դափնեկիր։

Ճիշտ է, ի տարբերություն բրազիլացիների (1958, 1970 թ.թ.), անգլիացիների (1966 թ.), հոլանդացիների (1974, 1978 թթ.) եւ արգենտինացիների (1978 թ.), իտալացիները ողջ մրցաշարում չցուցադրեցին վառ խաղ, աչքի չընկան արդյունավետ խաղով, սակայն եզրափակիչ փուլում աշխարհի տարբեր տարիների չեմպիոնների նկատմամբ տարած հաղթանակները բոլորին ստիպեցին խոսել Իտալիայի հավաքականի հաղթանակի օրինաչափության մասին եւ նրանց հաջողությունը գնահատել ըստ արժանվույն։

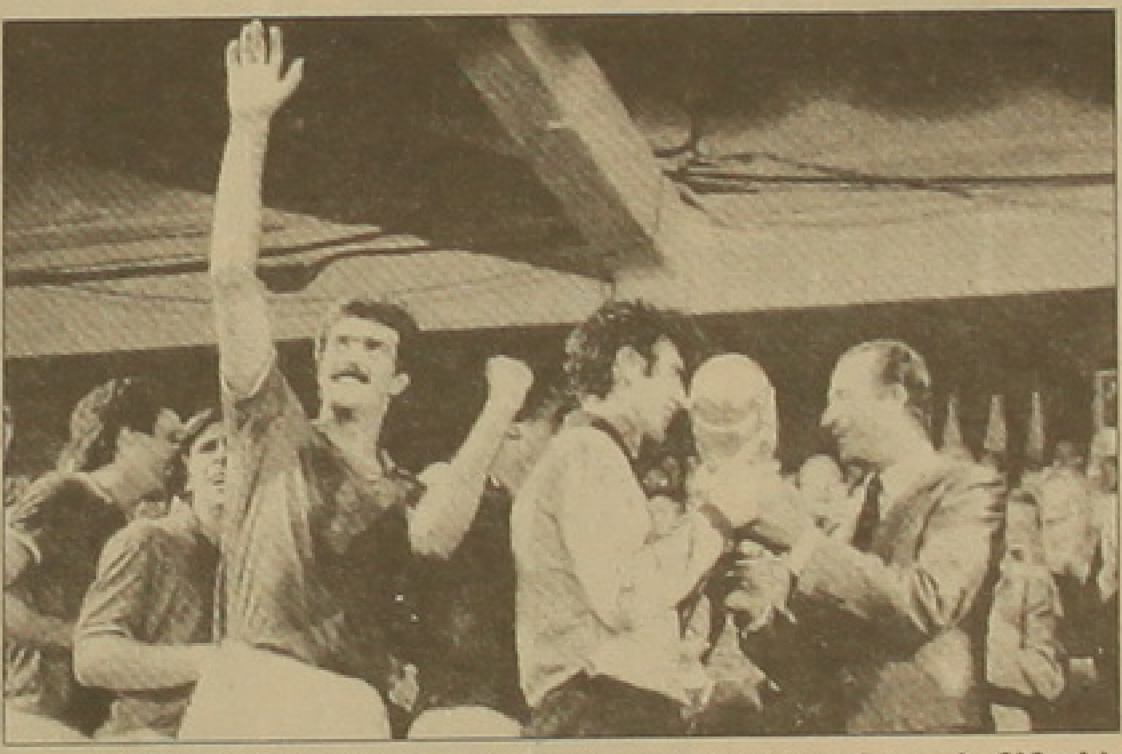

Իսպանիայի թագավոր Խուան Կառլոսը «Աշխարհի գավաթը» հանձնում է իտալացիների ավագ Դինո Ձոֆին։

ԱՌԱՋՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Կիսաեզրափակիչ

Իտալիա-Լեհաստան՝ 2-0 (1-0)
Ռոսի (22, 72)։

ԳՖՀ-Ֆրանսիա՝ 3-3 (1-1), 5-4՝ 11 մ
Լիտբարսկի (18), Պլատինի (26՝ 11 մ), Տրեզոր (93), Ժիրես (99), Ռումենիգե (103), Ֆիշեր (108)։

Հանդիպում 3-րդ տեղի համար

Լեհաստան-Ֆրանսիա՝ 3-2 (2-1)
Ժիրար (13), Շարմախ (41), Մաեւսկի (45), Կուպցեւիչ (47), Կուրիոլ (73)։

Եզրափակիչ

Իտալիա-ԳՖՀ՝ 3-1 (0-0)
Մադրիդ, «Սանտյագո Բերնաբեու» մարզադաշտ, 90 հազար հանդիսական, 11-ը հուլիսի։
Մրցավար՝ Կոելյո (Բրազիլիա)։
Իտալիա- Ձոֆ, Ջենտիլե, Շիրեա, Կոլովատի, Կաբրինի, Բերգոմի, Տարդելի, Օրիալի, Կոնտի, Ռոսի, Գրացիանի (Ալտոբելի, 8, Կաուզիո, 88)։
ԳՖՀ- Շումախեր, Կալց, Շտիլիկե, Կ. Ֆյոստեր, Բրիգել, Դրեմլեր (Խրուբեշ, 63), Բ. Ֆյոստեր, Բրայտներ, Լիտբարսկի, Ռումենիգե (Հ. Մյուլլեր, 70), Ֆիշեր։
Գոլերը՝ Ռոսի (57), Տարդելի (69), Ալտոբելի (81), Բրայտներ (84)։

Ռմբարկուները

Ռոսի	Իտալիա	6
Ռումենիգե	ԳՖՀ	5
Զիկո	Բրազիլիա	4
Բոնեկ	Լեհաստան	4

Խորհրդանշական հավաքականը

Ձոֆ (Իտալիա), Կալց (ԳՖՀ), Տրեզոր (Ֆրանսիա), Շիրեա (Իտալիա), Կաբրինի (Իտալիա), Բոնեկ (Լեհաստան), Պլատինի (Ֆրանսիա), Ֆալկաո (Բրազիլիա), Սոկրատես (Բրազիլիա), Ռոսի (Իտալիա), Ռումենիգե (ԳՖՀ)։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

Դրամատիկ վերջաբան

Ֆուտբոլի Իտալիայի առաջնությունը դրամատիկ ավարտ ունեցավ։ Չեմպիոնի կոչմանը հավակնող «Ինտերը» վերջին տուրում մրցակցի դաշտում 2-4 հաշվով պարտվելով «Լացիոյից», 69 միավորով գրավեց միայն 3-րդ տեղը՝ չեմպիոնի ոսկե մեդալները զիջելով «Յուվենտուսին»։ Վերջինս հիանալի օգտագործեց ստեղծված հնարավորությունը եւ հյուրընկալվելիս 2-0 հաշվով հաղթելով «Ուդինեզեին», 71 միավորով ճանաչվեց լավագույնը։ «Ինտերին» շրջանցեց նաեւ «Ռոման» շնորհիվ «Թորինոյի» նկատմամբ տարած հաղթանակի (1-0)։ Առաջնության լավագույն ռմբարկուի դափնին կիսեցին Դավիթ Տրեզեգեն («Յուվենտուս») եւ Դարիո Հուբները («Պյաչենցա»), որոնք խփեցին 24-ական գնդակ։ «Միլանի» հարձակվող Անդրեյ Շեւչենկոն 14 գնդակով լավագույնների ցանկում 7-րդն է։

«Արսենալն» Անգլիայի գավաթակիր

Կարդիֆում Անգլիայի գավաթի 121-րդ խաղարկության եզրափակիչում պատվավոր մրցանակը վիճարկեցին «Արսենալն» ու «Չելսին»։ Պարլորի եւ Յունգբերգի խփած գնդակները հաղթանակ պարգեւեցին «Արսենալին»։

«Լիոնի» անդրանիկ հաջողությունը

Ֆրանսիայի առաջնությունում եւս չեմպիոնը հայտնի դարձավ ավարտական տուրում, այն էլ ոսկե մեդալների հավակնորդների միջեւ կայացած վճռորոշ հանդիպումում։ «Լիոնը» սեփական հարկի տակ 3-1 հաշվով հաղթելով «Լանսին», վաստակեց 66 միավոր եւ իր պատմության մեջ առաջին անգամ հռչակվեց երկրի չեմպիոն։ «Լանսը» 64 միավորով գրավեց 2-րդ տեղը։ Բրոնզե մրցանակակիր դարձավ «Օսերը» (59 միավոր)։ Ռմբարկուների պայքարում հաղթող ճանաչվեցին Պեդրո Պաուլետան («Բորդո») եւ Ջիբրիլ Սիսեն («Օսեր»), որոնց հաշվին գրանցվեց 22-ական գոլ։

Չեմպիոնն «Այաքսն» է

Ամստերդամի «Այաքսը» դարձավ Հոլանդիայի չեմպիոն։ Վերջին տուրում թիմին բավարարում էր նույնիսկ ոչ-ոքի արդյունքը։ Սակայն «Այաքսը» 2-0 հաշվով հաղթեց ՆԵԿ-ին եւ 73 միավորով անհասանելի դարձավ «Էյնդհովենի» համար, որը ոչ-ոքի (2-2) ավարտելով հանդիպումը «Դե Գրաֆսխապի» հետ, 68 միավորով գրավեց 2-րդ տեղը։ 3-րդ մրցանակակիրը «Ֆեենոորդն» է (64 միավոր)։ Վերջինիս հարձակվող Պիեռ վան Խոյդոնկը 24 գնդակով դարձավ առաջնության լավագույն ռմբարկու։

«Բորուսիան» գերազանցեց «Բայերին»

Չեմպիոնների լիգայի եզրափակիչի մասնակից «Բայերին» այդպես էլ չհաջողվեց նվաճել բունդեսլիգայի չեմպիոնի կոչումը։ «Բայերը» 1 միավորով (69) հետ մնաց չեմպիոն հռչակված Դորտմունդի «Բորուսիայից»։ Ավարտական տուրում երկու թիմերն էլ միեւնույն՝ 2-1 հաշվով հաղթեցին համապատասխանաբար «Հերտային» եւ «Վերդերին»։ 18-ական գնդակով լավագույն ռմբարկուներ ճանաչվեցին Մարսիու Ամորուզոն («Բորուսիա» Դ.) եւ Մարտին Մաքսը («Մյունխեն-1860»)։

ԴԵՎԻՍԻ ԳԱՎԱԹ

Հայ թենիսիստները զիջեցին մրցակցին

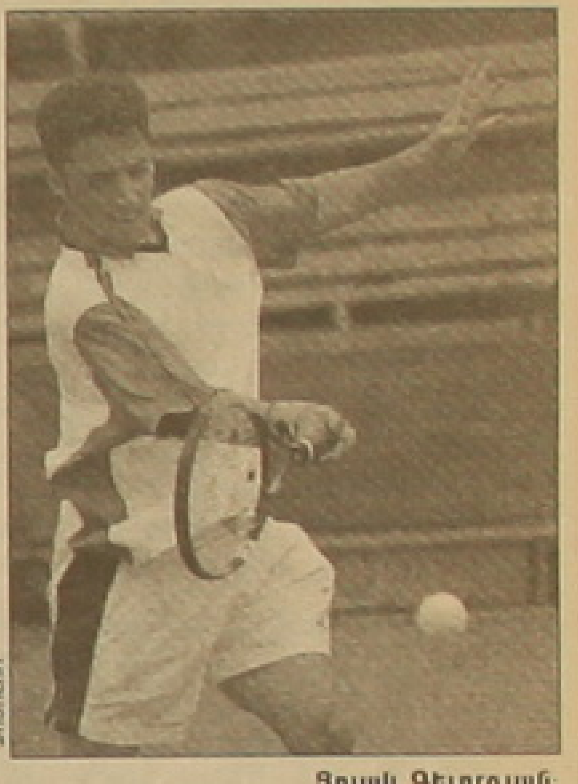

Ցոլակ Գեւորգյան։

Անբարենպաստ եղանակի պատճառով երկու օր շարունակ հետաձգվում էր թենիսի Դեւիսի գավաթի խաղարկության Հայաստան-Իռլանդիա մրցախաղը։ Վերջապես կիրակի օրը եղանակը բարեհաճ գտնվեց թենիսիստների նկատմամբ, եւ մրցաշարի հանդիսավոր բացումից հետո կորտ դուրս եկան Ցոլակ Գեւորգյանն ու Ջոն Դորանը։ Սարգիս Սարգսյանի բացակայության պայմաններում մարզիչները մեծ հույսեր էին կապում Ցոլակի հետ։ Ցավոք, հայ թենիսիստը չարդարացրեց սպասելիքները։ Ցոլակը մրցակցին զիջեց բոլոր 3 խաղափուլերում էլ (4-6, 1-6, 5-7)։ Անհաջողության մատնվեց նաեւ Հայկ Հակոբյանը։ Պիտեր Կլարկին հաջողվեց 3 խաղափուլերն էլ շահել (6-0, 7-5, 6-2)։

Երեկ կայացավ վճռորոշ՝ 3-րդ մրցախաղը, որի ելքից կախված էր հանդիպման ընդհանուր արդյունքը։ Ցոլակ Գեւորգյան-Հարություն Սոֆյան զույգը չկարողացավ լուրջ դիմադրություն ցույց տալ Օվեն Կեյսի-Ջոն Դորան երկյակին։ Այս անգամ էլ մեր թենիսիստները չկարողացան գոնե մեկ խաղափուլ շահել (5-7, 3-6, 4-6)։ Այսպիսով, իռլանդացիներին զիջելով 0-3 հաշվով, Հայաստանի հավաքականը 2-րդ խմբում իր տեղը պահպանելու համար պետք է ուժերը չափի Գանայի թենիսիստների հետ։

Ուժեղագույնները հաստատեցին իրենց կարգը

Ֆուտբոլի ՀՀ առաջնության բարձրագույն խմբի առաջնության 2-րդ տուրում կենտրոնականը «Շիրակ»-«Միկա» հանդիպումն էր։ Մրցակիցները մինչ այդ երկու անգամ մրցել էին ՀՀ գավաթի քառորդ եզրափակիչում։ Համառ պայքարում ընթացած խաղում հաջողությունն ուղեկցեց «Շիրակին» (2:0)։

Չեմպիոնն իրեն հատուկ ոճով վստահ հաղթանակ տոնեց «Դինամոյի» նկատմամբ (4:0)։ Աչքի ընկան Քարամյան եղբայրները՝ խփելով 3 գոլ։ «Բանանց»-«Սպարտակ» հանդիպման ելքը վճռեց Արամ Հակոբյանի 11 մ-ից խփած գոլը։ Մյուս երեք հանդիպումներն ավարտվեցին դաշտի տերերի հաղթանակներով։ Հաջողության հասան «Զվարթնոցը», «Արարատը» եւ «Արցախը»։

Խաղերի արձանագրություններից

«Դինամո»- «Փյունիկ»՝ 0:4 (0:2)
Արման Քարամյան (24, 79), Արտավազդ Քարամյան (37), Վարդան Մինասյան (84՝ 11 մ)։

«Զվարթնոց»- «Լեռնագործ»՝ 3:1 (3:0)
Արմեն Սանամյան (1), Սարգիս Նազարյան (23), Նվեր Խաչատրյան (30), Սամվել Նիկոյան (88՝ 11 մ)։

«Բանանց»- «Սպարտակ»՝ 0:1 (0:0)
Արամ Հակոբյան (59՝ 11 մ)

«Արարատ»- «Լոռի»՝ 2:0 (1:0)
Էմանուել Էյզուկամ (33), Ալեքսանդր Թադեւոսյան (83՝ 11 մ)։

«Արցախ»- «Կոտայք»՝ 2:0 (1:0)
Գրիգոր Առաքելյան (3), Արտյոմ Ադամյան (82)։

«Շիրակ»- «Միկա»՝ 2:0 (0:0)
Տիգրան Դավթյան (75), Արմեն Պետիկյան (80, ինքնագոլ)

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Փյունիկ	2	2	0	0	7-1	6
2. Շիրակ	2	2	0	0	6-0	6
3. Սպարտակ	2	2	0	0	3-0	6
4. Արցախ	2	1	1	0	3-1	4
5. Զվարթնոց	2	1	0	1	3-2	3
6. Արարատ	2	1	0	1	2-2	3
7. Միկա	2	1	0	1	1-2	3
8. Դինամո	2	1	0	1	3-5	3
9. Լեռնագործ	2	0	1	1	2-4	1
10. Բանանց	2	0	0	2	1-4	0
11. Կոտայք	2	0	0	2	1-5	0
12. Լոռի	2	0	0	2	0-6	0

Ռմբարկուները

Արման Քարամյան («Փյունիկ»)	3
Արամ Հակոբյան («Սպարտակ»)	2
Անդրանիկ Բարիկյան («Շիրակ»)	2

ՇԱԽՄԱՏ

Գլխավոր մրցանակը՝ Անանդին

Պրահայի շախմատի մրցաշարի հաղթող դարձավ հնդիկ գրոսմայստեր Վիշվանաթան Անանդը։ Եզրափակիչում նա դասական շախմատի կանոններով երկու պարտիա անցկացրեց Անատոլի Կարպովի հետ։ Անանդը սպիտակներով հաղթեց, իսկ սեւ խաղաքարերով պարտիան ավարտեց ոչ-ոքի։ Հնդիկ գրոսմայստերը գերազանց անցկացրեց ողջ մրցաշարը՝ հաջորդաբար հաղթելով Թիմանին (2-0), Խալիֆմանին (2-0), Սոկոլովին (1,5-0,5) եւ Իվանչուկին (2,5-1,5)։

2001 թ. ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը նվաճելուց հետո սա Անանդի առաջին լուրջ հաջողությունն էր։ Չնայած պարտությանը, Կարպովը եւս արժանի է դրվատանքի։ Նա եզրափակիչի ճանապարհին պայքարից դուրս մղեց Շորթին, Կրամնիկին, Մորոզեւիչին եւ Շիրովին։

Քառյակը հայտնի է

Դանիայում մինչեւ 17 տարեկան պատանիների Եվրոպայի առաջնությունում կայացան քառորդ եզրափակիչ հանդիպումները։ Շվեյցարացիները 3-0 հաշվով հաղթեցին վրացիներին, Անգլիան մեկ անպատասխան գնդակ խփեց Հարավսլավիայի դարպասը։ Երկու խաղում հաղթողը որոշվեց 11 մ հարվածաշարով. Գերմանիա-Ֆրանսիա՝ 1-1, 3-5՝ 11 մ, Իսպանիա-Դանիա՝ 2-2, 6-5՝ 11 մ։

Այսօր կիսաեզրափակիչում կխաղան Անգլիա-Շվեյցարիա, Իսպանիա-Ֆրանսիա զույգերը։

«Հայքն» անպարտելի է

Ֆուտզալի ՀՀ առաջնությունում գերազանց է հանդես գալիս «Հայքը», որը 10-րդ անընդմեջ հաղթանակը տոնեց՝ 11:1 հաշվով պարտության մատնելով «Աջափնյակին»։ «Հայքը» 30 միավորով միանձնյա գլխավորում է աղյուսակը։ Մյուս խաղերի արդյունքներն են. «Արաքս»-«Դավթաշեն»՝ 9:5, «Գավառ»-«Յունիքս»՝ 3:6, «Գուգարք»-«Քոլեջ»՝ 18:1, «Պոլիտեխնիկ»- «Գյումրի»՝ 7:6։

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Դիտարկումներ

Զարմանալի է, այնքան բնական դարձած է, օրական, հակասական պատկերներ տեսնելը եւ լռութեամբ անցնիլը, առանց հարցեր տալու: Նկարներու առատութի՞ւնը արդէն սկսած է բթացնել մեր միտքերն ու զգացումները...

Ամէնօր ալ տեսած ըլլաք, թէ ինչպէս, մարդասիրական անկարգելներով, Աֆղանիստանի դժբախտ ժողովուրդը, հաց եւ զանազան ուտեստեղէն կը ստանար երկինքէն... այն միեւնոյն երկրի օդանաւերէն, որ քիչ անդին ռումբեր կը տեղացնէին իրենց երկիրին վրայ, օտարամուտ ոճրագործ մը եւ անոր արբանեակները ոչնչացնելու միտումով: Կը թուի թէ «մարդասիրական ռումբերու» ալ մարդ կը վարժուի:

Ժամանակին, մարդասիրական օգնութիւնները սկսան չքաւորին օրական ձուկ մը տալով: Ութսունական թուականներուն գաղափարներու զարգացում տեղի ունեցաւ, եւ ըսուեցաւ որ չի բաւեր ձուկ տալ, այլ հարկ է սորվեցնել ձուկ բռնելը:

Այս առիթով, կը յիշեմ Մայր Թերեզայի նշանաւոր մէկ պատասխանը զինք քննադատողներուն, քանի որ ժամանակ չէր տրամադրեր արհեստներ սորվեցնելու իր մահամերձ հիւանդներուն. «Իմ հիւանդներս ձուկին եղէգը բռնելու անգամ ուժ չունին...»:

Այսօր, ամէն ողջամիտ մարդու փափաքն ու առաջարկն այն է, որ չքաւորին տան ձուկը, սորվեցնեն որսալը եւ մանաւանդ չցամքեցնեն իր լճակը: Այս կապակցութեամբ անցեալները պատահմամբ ներկայ գտնուեցայ, Ափրիկէէն նոր վերադարձած, իտալացի միսիոնարի մը բանախօսութեան, որ ի միջի այլոց, կացութիւնը հնարամիտ պատմուածքով մը պատկերացուց:

– Ափրիկեան երկիր մը, ձկնառատ լիճ մը ունէր, որ երեք ցեղախումբերու սնունդ կը հայթայթէր, ներդաշնակ համերաշխութեամբ: Օրին մէկը կը հասնին չորս օտարականներ, նաւապետ մը, աշխարհագրագէտ, վաճառական եւ գիտնական մը: Մեծ հիւրասիրութեամբ կ'ընդունուին, եւ ուսումնասիրութիւններ կը կատարեն: Իրենց մեկնելէն ետք, գետի վրայով կը հասնին արդիական ձկնորսանաւեր, կը կառուցուին ձկնամշակութեան գործատուներ: Տեղացին կը դառնայ ամսականով բանուոր. ջուրի կողմը կը բացուին գեր-շուկաներ, բազմազան արտադրութիւններով, որոնց կարիքը չէին զգացած անցեալին, բայց ստացած ամսականով հարկ կը զգային գնել:

– Չափազանց շահագործումէ վերջ, լիճը կը դառնայ անպէտ, գործատուները կը փակուին, բանուորները տուն կը վերադառնան եւ երեք ցեղախումբեր մնացած քիչ մը ձուկին համար՝ կը թշնամանան: Մեր օտարականները անմիջապէս օգնութեան կը հասնին, հարկ եղած զէնքերը ծախելով անոնց, այնքան որ, կարենային զիրար կոտորել: Աշխարհի մեծերը, մեծամեծ ժողովներ կը գումարեն եւ որոշում կ'առնեն, ժամանակաւոր «ճամբարներու» մէջ զետեղուած ցեղախումբերուն օգնութիւն հասցնել»:

Արդարութեան համաշխարհայնացում

Դարերէ ի վեր կրկնուող գայլին եւ գառնուկին պատմութիւնն է, բայց սեպտեմբերեան դէպքէն յետոյ, հիմնական բան մը փոխուած է իրականութեան մէջ: Մեր պատերազմը, միջնադարեան քարայրներու մէջ ապրող ոճրագործներու դէմ է, որ սակայն, երրորդ հազարամեակի զէնքերով կը պայքարին մեզի դէմ. օդանաւեր, տեսերիզ, բջիջային հեռախօսներ, ֆինանսական շուկաներ եւն... Արիւնի դիմաց արիւն կը թափենք, ռումբի դէմ ռումբ, կարծես չենք ուզեր հասկնալ, որ ահաբեկչութիւնը հեռուներէն ծնունդ կ'առնէ, աճած է մեր անհոգութեամբ եւ կուրութեամբ, երբ չուզենք տեսնել մարդկութեան վէրքերը, ճնշուած բազմութիւնները, կրօնական անհանդուրժողականութիւնը, ցեղային խտրականութիւնը:

Նոյն անիրաւութիւնը չզգացի՞նք մեր մորթին վրայ ալ: 70 եւ աւելի տարիներ հարկ եղաւ, որ «քաղաքակիրթ» աշխարհը սկսի «այո, բայց»-երով ընդունիլ մեր ցեղասպանութիւնը, քանի զարգացած եւ խաղաղ երիտասարդութիւն մը ոտքի ելած էր, գրիչով եւ զէնքով, արդարութիւն պահանջելու անարդար ժխտումին դէմ:

Միշտ լսած եմ որ Միացեալ Նահանգներու «բարերապաշտ» նախագահները, առաւօտուն, փոքրիկ պահ մը կը տրամադրեն Ս. Գիրքի ընթերցումի, եւ թէ այդ երկրին պանդոկներու մէջ, ամէն սենեակ ունի պարտադրաբար Ս. Գիրք մը: Հիանալի է: Այս նախագահները, Սամփսոնի, Յեսուի Դաւիթի, Սաւուղի, Սողոմոնի պատմութիւննե՞րը միայն կը կարդան... թէ օր մը պիտի հասնին նաեւ թերթատելու Աւետարանները, ուր կը գտնուի բանալին մարդկութեան ներկայ բոլոր դժուարութիւններուն: Յիսուս, իրեն հետեւող բազմութիւնը արձակելէ առաջ, կը հրամայէ աշակերտներուն. «Դուք տուէք անոնց ուտելիք» (Մտթ. ԺԴ 19: Մարկոս Զ 41: Ղուկաս Թ 13: Յովհ. Զ 11) կ'ուտեն, կը հագենան, աւելցուքներն ալ կը հաւաքեն եւ միայն անկէ յետոյ է որ կ'արձակէ զանոնք իրենց առօրեայով զբաղելու:

Աշխարհի մեծեր, հաճեցէք օրական քիչ մը Աւետարան կարդալ եւ գործադրել:

Ծ. ՎՐԴ. ՀԱՅՐ ՀԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊԶՏԻԿԵԱՆ

Լույսերի քաղաքի ստորգետնյա գաղտնիքները

Փարիզը լույսերի քաղաք է... Քանի դեռ չես բացահայտել նրա մթին ու խորհրդավոր անկյուններն ու գաղտնի պատմությունները: Ֆրանսիական «Էքսպրես» շաբաթահանդեսը Փարիզի խորհրդավոր կերպարի աշխարհագրությունը վեր հանող մի էքսկուրս է ներկայացնում, որը հերթական անգամ հաստատում է նաեւ մարդու մշտական ձգտումը՝ իմանալ անիմանալին՝ դրա համար դիմելով «սեւ ուժերի» օգնությանն ու կասկածի առնելով չարի ու բարու ավանդական պատկերացումները:

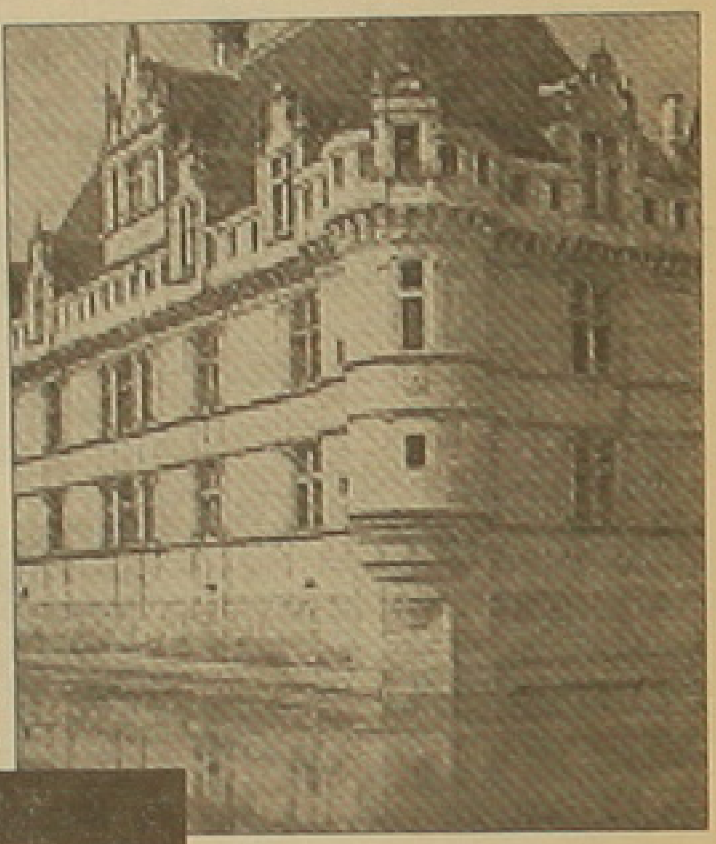

Այդ գաղտնի պատմությունները բացահայտում են տարածության ու ժամանակի այլընտրանքային կողմնորոշումներով մի աշխարհ, որտեղ միջնադարյան ալքիմիկոսներից մինչեւ 19-րդ դարի ազատամիտ երիտասարդական խմբավորումները, միստիկ բոլոր հոսանքները թողել են իրենց կնիքը: Հատկապես 19-րդ դարում էզոթերիզմի կենտրոն կարելի է վստահաբար անվանել Փարիզը: Այնպիսի հեղինակավոր անձինք,

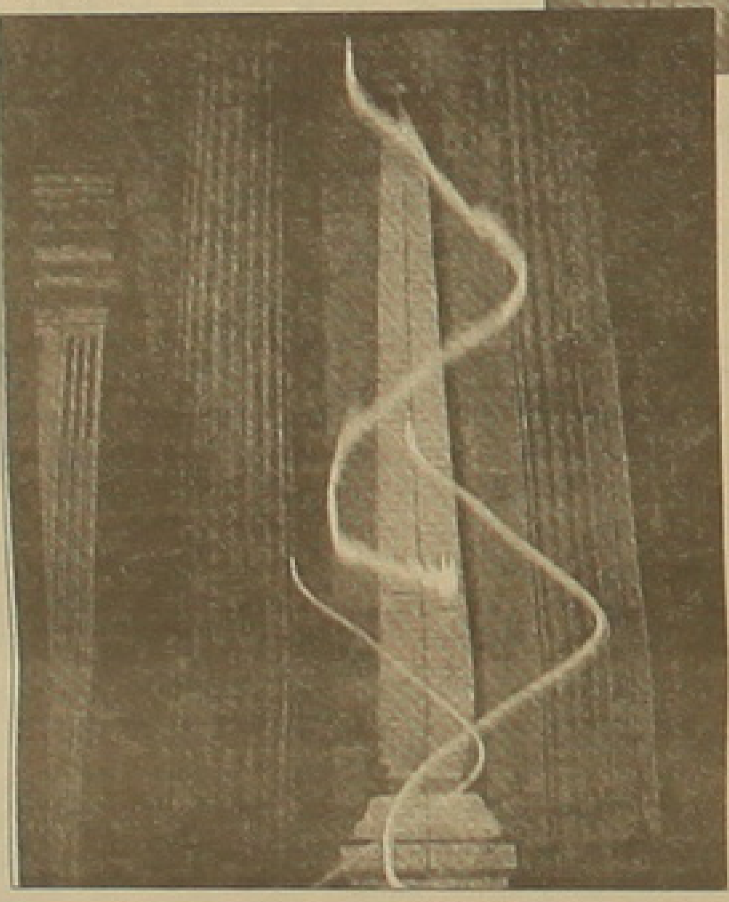

ինչպես Վիկտոր Հյուգոն, աստղագետ, պակաս հանրահայտ աստղագետ Կամիլ Ֆլամարիոնը եւ շատ ուրիշներ գուշակության անիվներ էին պտտում՝ պարզելու ճշմարտություններ անդրաշխարհի մասին: Հետագայում քաղաքակրթության առաջընթացը մարդկանց եւ հասարակություններին առավել վստահ դարձրեց գիտության ու աշխարհի կառավարելիությունը՝ իրենց աստիճանի հանդեպ:

Բայց միայն առերես: Քանզի խորհրդավոր ոլորտներ բացահայտելու մարդկանց ծարավը չանհետացավ նաեւ 20-րդ դարում: Իսկ 21-երորդում՝ կարծես սաստկացման միտում է գրանցում: Համենայն դեպս, մասնագիտացված գրադարանների թիվը Եվրոպայում ու ի մասնավորի Ֆրանսիայում, Փարիզում նվազելու փոխարեն մեծանում է: Հետաքրքրվածները, ըստ «Էքսպրեսի», նման գրադարաններ հաճախողները հասարակական ամենատարբեր խավեր եւ խմբեր են ներկայացնում, համապատասխան գրքերում ու ձեռագրերում եւ, առհասարակ, ամենուր խորհրդավոր նշաններ ու ուղերձներ են փնտրում: Այսպես, «սեւ» մայրաքաղաքը քարտեզագրող ինտերնետային մի սայթից դուրս չի մնացել Փարիզի Աստվածամոր տաճարը: Ալքիմիկոսների համար վերջինս լի է «սեւ» խորհրդանիշներով, որոնցից ամենաակնառուն, ըստ նրանց, ճակատամասին հոգեւորական պատկերող քանդակն է, որի գավազանը բարձրանում է հրեշի երախից: Եվ այսպես շարունակ:

Խորհրդավորության ծարավ հոսանքները պնդում են նաեւ, թե Փարիզն ունի համապատասխան կենտրոնների հասցնող 11 ստորգետնյա ճանապարհ: Կա՞ն նման թունելներ, թե՞ ոչ, հստակեցված չէ: Բայց լույսերի քաղաքի տակ ստորգետնյա մի քաղաքի գոյությունը փաստ է: Դեռեւս միջնադարից եւ գուցե ավելի վաղ էլ, Ֆրանսիայում, ընդունված կարգի համաձայն, վարակիչ հիվանդություններով տառապողներին մահվանից հետո թաղում էին հողի չափազանց խորը շերտերում փորված հսկայական փոսերում, որտեղից վարակը որեւէ ձեւով չտարածվի: Ու դարերի ընթացքում ձեւավորվեցին, այսպես կոչված, կատակոմբները:

Թե որքան ընդարձակ են դրանք Փարիզի ընդերքում, որեւէ մեկն այսօր չի կարող ասել, քանզի չկա ստորգետնյա այդ քաղաքի քարտեզը: Փոխարենը, կան հետաքրքրասերներ, որոնք կամենում են անձամբ ծանոթանալ կմախքների լաբիրինթոսներին, որոնցում, ի դեպ, մոլորվում են ու կորչում: Կորչում են, քանի որ խավարից դուրս գալն անհամեմատ ավելի դժվար է, քան այնտեղ ներթափանցելն, ասենք, մետրոյի որոշ կայարաններից:

Սակայն պարզ հետաքրքրությունից զատ, մարդկանց կատակոմբներում հավաքում են նաեւ տարբեր աղանդներ, «սեւ ծիսակատարություններ»: Իսկ առավել մոլեռանդ խմբերն ուղղակի հաստատվում եւ ապրում են այնտեղ: Այնպես որ, կան մարդիկ, որոնց Փարիզի ընդերքն առավել է ձգում, քան ինքը՝ քաղաքը, որ մեզ պատկերանում է որպես սիրո ու երազանքի մարմնացում:

Լ. Գ.

Արտեմիսից մինչեւ Ստալին

1453 թ. մայիսի 28-ի գիշերը սուլթան Մահմուդ II-ը խիստ անհանգիստ էր եւ անընդհատ աղոթում էր: Այդ օրը նրա ծովային եւ ցամաքային ուժերին չէր հաջողվել տիրել տիեզերական Բյուզանդիայի մայրաքաղաք Կոստանդնուպոլսին: Կարգադրել էր ծովային ուժերին՝ շրջանցելով Ոսկեղջյուրը, նավերը ցամաքով քարշ տալով, մուտք գործել Ղալաթիա, իսկ ցամաքային ուժերին հանդիպակաց Քաղկեդոնի ստորգետնյա գաղտնանցքից սողոսկել արեւելյան կենտրոն եւ լուսադեմին, իրարանցում առաջացնելով, շեշտակի հարվածով գրավել քաղաքի 2 հատվածները:

Քաղաքը, նախորդ օրվա հաջողությունից արբեցած, նիրհում էր խաղաղ ու ինքնավստահ:

Մահմուդ II-ը շարունակում էր աղոթել, սակայն այն ուղղված էր ոչ Ալլահին ու Մուհամեդին, անգամ ոչ էլ՝ մեր Աստծուն:

Ամիսներ առաջ, երբ նա ծրագրում էր վերջին ու հաղթական արշավանք ձեռնարկել դեպի Բոսֆոր, հաղթել ու փառաբանել Օսմանին, իր պալատական իմաստուններից մեկը հիշեցրել էր շատ վաղուց՝ մ. թ. ա. 339 թ. տեղի ունեցածը, որը նա վերհիշեց միայն այս պահին ու սկսեց իր իմացած ձեւով աղոթել, առ ի հին հույների Լուսնի դիցուհի Արտեմիսը եւ խոստացավ ոչ թե հավատափոխ լինել, այլ իր կայսրության մեջ նրա հոչակը հավերժացնել:

Բանն այն է, որ Մակեդոնիայի կայսր, Ալեքսանդր Մեծի հայր Փիլիպոս II հզոր արքան մ. թ. ա. 339 թ. Բյուզանդիոն քաղաքի (Կոստանդնուպոլսի եվրոպական հատված) գիշերային հարձակման ժամանակ անհաջողություն ունեցավ, քանզի Լուսնի դիցուհի Արտեմիսը երկնքում վառել էր հրաշագործ մի լույս, արթնացրել քաղաքի բնակիչներին ու հերթական անգամ պարտության մատնել Փիլիպոսին:

Եվ ի պատիվ դիցուհու պայծառատես հրաշագործության, Բյուզանդիոն քաղաքի բնակիչներն իրենց զինանշան ընտրեցին Լուսնի մահիկն ու փոքրիկ աստղը:

Երբ 1453 թ. մայիսի 29-ին Կոստանդնուպոլիսն ամբողջությամբ գրավվեց, Մահմուդ II սուլթանը, համաձայն իր խոստման, Օսմանյան կայսրության զինանշան հռչակեց հենց այդ մահիկն ու աստղը, հուսալով, որ գաղտագողի իր բոլոր պաշարումների ժամանակ մշտապես կվայելի հեթանոս դիցուհու օրհնանքը:

Անցան դարեր: Մարդկությունը թեւակոխեց ամենահեղափոխական 20-րդ դարը: Ստեղծվեց խորհրդային՝ ամենամուսուլմանամետ կայսրությունը: Ակնհայտ էր երկուսի նմանությունը՝ երկուսն էլ աշխարհակալ, զինված. առաջինը՝ յաթաղանով, երկրորդը՝ համաշխարհային հեղափոխությամբ: Տիրակալ Ստալինը, ըստ ինձ, ցանկացավ ինչ-որ ձեւով ամրապնդել նմանությունը եւ, ձեւափոխելով օսմանյան զինանշանը, աստղը տեղափոխեց կիսալուսնի վերնամաս, իսկ ստորին ծայրին ամրացրեց կոթ, դարձնելով մանգաղակոթ յաթաղան՝ ի սարսափ հեղափոխության թշնամիների եւ ի փառս բազմամիլիոն գյուղացիության: Սակայն ակնհայտորեն անտեսվում էր, գուցեեւ արհամարհվում բանվոր դասակարգի պատմական դերը:

Ժողովուրդների մեծ առաջնորդն ավելացրեց մուրճն ու ամեն ինչ տեղը-տեղին՝ 1923 թ. դարձրեց ՌՍՖՍՀ, իսկ 1936 թ.՝ ԽՍՀՄ զինանշան: Դրանով իսկ իր կայսրությանը պարտադրեց օսմանյան անփառունակ ճակատագիր:

ԱՐԹՈՒՐ ՆԱՎԱՍԱՐԴՅԱՆ

ԱԶԳ

Հեռուստածրագրեր

7 մայիս, երեքշաբթի

Հ1

08.00 9.20 Առաջին ծրագիր
09.00 13.00, 17.00, 21.00, 24.00, 1.20, 1.25 Հայլուր
10.30 19.40 Պարմանի
11.00 18.00 «ՍԻՐՈ ԿԱԽԱՐԴԱՆՔ»
11.45 0.20 Կեսգիշերային ճեպընթաց
12.40 Բարի ախորժակ
13.20 Կոունկ-2001
17.20 ՄՖ «Հայոց այբուբեն», «Հայոց գրեր»
17.35 Փառատոն «Մուլտ 21-րդ դար»
19.00 Երեկոյան Երեւան
19.20 Պարագիծ
20.00 Այլուր
20.10 Տնտավաճառ.տնտեսական տեղեկատու
20.35 Տունտունիկ
22.00 Ուշ երեկոյան
22.30 02
23.00 Ռուբիկոն+
01.30 ԳՖ «ՍԹԻԼԻ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅՈՒՆԸ»

ՊՐՈՄԵԹԵՎՍ

08.00 Բարի լույս, Հայաստան
08.30 9.30, 16.00, 20.00 ԼՐԱԲԵՐ
10.00 18.00 «ԱՆՏՈՆԵԼԼԱ»
11.00 PODIUM ART
11.15 Չէին սպասում
11.35 Այստեղ, այնտեղ, այլուր
12.15 ԳՖ «ԽՈՇՈՐ ՏՐԱՄԱԳԻԾ»
16.20 Կենդանիները կատակում են
16.45 Մուլտֆիլմ
17.10 «Բլում-Բլում» պատմություններ
17.25 Կուկուռիկ
19.00 Սկանվորդ-շոու
20.45 Հեռուստակաստալոգ
21.05 Աղախանյան-շոու
21.40 Համերգ
22.00 Բանուգործ
22.30 Հին ընկերների ակումբ
23.15 1-02
23.30 ԼՐԱԲԵՐ (ԱՊՀ)
24.00 ԳՖ «ԱՌՅՈՒԾԱԲԱԺԻՆ»

Գ

19.30 Գնդիկ Բոլոնիկ
19.50 22.00 Բախտացույց
20.00 ԳՖ «ԱՌԱՋԻՆԸ ՉԻ ՎՆԱՍԻ»
22.05 ՎՖ «Ճանապարհ»
22.30 ԳՖ «ԳԵՏՆԱՆՑՈՒՄ»

ԱՐՄԵՆԻԱ

08.30 15.00, 18.00, 20.30, 2.30 Ժամը
09.00 21.00 CNN
09.30 15.30 Մուլտֆիլմ
10.00 19.40 Ինչպե՞ս ես, բարեկամ
10.30 Մարզանք աստղերի հետ
11.00 Ավտոսրահ 2000
11.30 Մեր լեզուն, մեր խոսքը
12.00 18.30 «ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԱՊԵՐ»
13.00 Բլից
13.25 ԳՖ «ՎԵՑ ՕՐ, ՅՈԹ ԳԻՇԵՐ»
16.30 Բումերանգ
20.00 Հայրենիք - Սփյուռք
21.30 Բլից
22.00 Վարկանիշ
22.40 Բեռնարդ շոու
23.30 Ի՞նչ, որտե՞ղ, ե՞րբ. հեռուստախաղ
00.30 ԳՖ «ԲՐՈՆՔՍՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»
02.30 ԳՖ «ԴԵՐԱՍԱՆՆԵՐԸ»

Շանթ

08.00 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00, 1.00, 3.00 ՀՈՐԻԶՈՆ
08.15 1/52. սպորտային ծրագիր
08.45 21.45 Նոստալջիգ
09.15 19.00 «Սատանայի ճուտը»
10.15 17.15 «Լողափ»
11.00 15.15 ՄՍ «Մարդասարդ»
11.20 15.35 ՄՍ «Փիթեր Փեն»
11.40 16.00 ՄՖ «Բոբիի աշխարհը»
12.15 18.15 ՎՖ «Պատմության ալիք»
13.10 Ցերեկային կինոնկար
14.30 22.40 Պատահական վկա
16.20 2.45 Երաժշտական ալիք
20.20 Սերիալ «Շատուն»
21.30 Ծո-ից ծո Հայաստան
23.10 1.15 Գեղֆիլմ

ԵՐԵՎԱՆ

09.00 15.00 Իրադարձություններ.TB
09.30 Առավոտ
11.00 Այս երեկո, այս ժամին
11.55 16.45, 19.25 Ավտոշուկա
12.00 Հ/ք «Ակցենտ»
12.20 Տարեցիկ.TB Մոսկվա
13.30 ԳՖ «ՈՎ ԵՔ ԴՈՒՔ, ԴՈԿՏՈՐ ԶՈՐԳԵ».TB
15.15 «ՏԵՍՈՒՉ ԿԵՍՏԵՐԸ».TB
16.20 Սպորտ առանց սահմանի
16.50 Գյուղական հորիզոններ
17.25 Ակցենտ ժամ
19.00 Վավ. ֆիլմ
19.30 Բուրգ
20.00 «ԱՌԱՆՑ ՍԻՐՈ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ».TB
20.45 Առողջարան
21.00 Հարցերի տաղավար
21.30 Օրը
22.30 Իմ Երեւան
23.00 Սպորտ+
23.30 Գեղֆիլմ

ԱՐՄԵՆԱԿՈԲ

11.00, 16.00 Համերգային ծրագիր
12.00 Գեղֆիլմ
13.30 Մուլտաշխարհ
16.00 Համերգային ծրագիր
17.05 Մ/Ֆ «Ռոբին Հուդ»
18.35 Վ/Ֆ «Սանկտ Պետերբուրգի ճարտարապետական հուշարձանները» (II մաս)
18.55 Երաժշտական միջնարար
19.00 «16»
20.00 «Ծափիկ-ծափիկ»
20.30 «Մեր կինոն». «Հին օրերի երգը»
22.40 Գ/Ֆ «Երեք գումարած երկու»
00.10 Գ/Ֆ «Ձայն»

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Պրոֆիլակտիկա
15.00 Մեր հայրենիքի մշակույթը
15.20, 18.20 Մուլտծրագիր
16.00 Արեւիկ-ֆենդի
16.30 Գ/Ֆ «Ալյասկա»
19.00 Լուսասֆիկ
19.15 Մ/ս-լ «Թոմը եւ Ջերին»
19.30 «Վ/Ֆ «Կարիբյան ծովի մարգարիտները»
20.20 Մուլտֆիլմ
20.45 Մեր հայրենիքի հերիաթները
21.00 Գ/Ֆ «Ծառայողական սիրավեպ» (1-ին սերիա)
22.25 Համաշխարհային երաժշտության գանձարան

ՍԻՆԵՄԱՔՍ

00.35 Ինքնապաշտպանություն
02.10 Կրքերի կրակ
03.50 Սահմանագլխին
05.15 Կռվարար ձուկը
06.45 Գրեմլիններ-2
08.25 Այվենհո
10.50 Օ, Աստված
12.25 Ինքնասպանը
13.55 Մուտանտները
15.35 Ձգված թռիչք
17.15 Մացառուտներում երգողները-2
18.50 Վերադարձ
20.20 Օրվա վերջում
22.30 Դիվահար անձը

ОРТ

07.00 Բարի լույս
10.00 13.00, 16.00, 19.00 Նորություններ
10.15 19.30 «ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԱՊԵՐ»
11.10 Բաղնիքդ անուշ
11.40 Ռուսական ռտտախաղ
12.40 Երալաշ
12.50 Գրքամոլություն
13.15 Հիանալի մարդկանց կյանքը
13.45 ԳՖ «ՀԱՆԳՍՏԻ ՀԻՆԳ ՕՐ»
15.35 Դիսնեյ ակումբ
16.15 Մուլտայրուբեն
16.30 ԳՖ «ԵՐԿՈՒ ՕՎԿԻԱՆՈՍՆԵՐԻ ԳԱՂՏՆԻՔԸ»
18.00 Մեծ լվացք
20.35 ԳՖ «ՀԱՏՈՒԿ ԿԱՐԵՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ»
22.00 ԺԱՄԱՆԱԿ
22.35 Թույլ օղակ
23.35 ՎՖ «Պատերազմի գույնը»
00.15 Գիշերային «ԺԱՄԱՆԱԿ»
00.35 Ռադիոյի օրը. տոնական հաղորդում

РТР

06.50 7.50, 8.50, 9.50, 21.35 Լուրեր - Մոսկվա
07.00 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Լուրեր
07.10 Ուղղափառ օրացույց
07.15 8.30 Ընտանեկան նորություններ
07.25 9.10 Հերթապահ բաժանմունք
07.30 8.40, 18.20 Ազդագիր
07.40 9.30 Ճանապարհային պարեկ
08.10 9.40 РТР-ի փորձաքննությունը
08.20 Ազգային եկամուտ
08.25 15.20 Լուրեր-սպորտ
09.15 Վիքխարի տնտեսություն
10.10 ՎՖ «Աստղային պատերազմների» առասպելաբանությունը»
11.10 ԳՖ «ՁԱՐԴԱՐԱՐԸ»
12.20 ԳՖ «ՕԴՐԻ ՀԵՓԲՅՈՐՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԸ»
13.00 Իմ ընտանիքը
13.55 Ինչ է ուզում կինը
14.30 ՎՖ «Պատերազմը կանացի դեմք չունի»
15.25 ԳՖ «ԹՇՎԱՌՆԵՐԸ»
16.25 «ՎԱՅՐԻ ՀՐԵՇՏԱԿԸ»
17.20 «ԸՆԿԵՐՆԵՐԸ-3»
18.20 ԳՖ «ՀԱԶԱՐԻՑ ՄԵԿ ՇԱՆՍ»
19.50 «ԿՈՄԻՍԱՐ ՌԵՔՍ»
20.50 Բարի գիշեր, փոքրիկներ
21.55 ԳՖ «ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԱՐՎԵՍՏԸ»
00.30 Տոնական համերգ նվիրված Հաղթանակի օրվան

НТВ

07.00 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Այսօր
07.05 7.35, 8.10, 8.35, 9.10, 9.35 Առավոտ
09.55 ԳՖ «ՓՐԿԱՐԱՐՆԵՐ. 69 ՆԱԺԱՄԱՅԻՆ ԶԱՆԳՎԱԾ»
11.25 ԳՖ «ՔԱՂԱՔՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ»
13.20 «ԳԱՐՆԱՆ 17 ԱԿՆԹԱՐԹ»
15.20 «Դոմինոյի» սկզբունքը
16.40 Համով պատմություններ
17.30 ԳՖ «ԶԳՈՒՇԱՑԻՐ ԿՈՄՊԱՆԻՈՆԻՑ»
18.10 ԳՖ «ԳՆԴԱՊԵՏ ԶՈՐԻՆԻ ՎԱՐԿԱԾԸ»
20.35 ԳՖ «ՎՃՌԱԿԱՆՆԵՐԸ»
23.40 «ՇՏԱՊՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»
01.35 Գորդոն

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. մայիսի 6-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Հապ.** ABBR	Ցուցակ Listed	Առք* Bid: Լավագույն գին Best price	Առք* Bid: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Առք* Bid: Խանակ Total qnt.	Վաճառք* Ask: Լավագույն գին Best price	Վաճառք* Ask: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Վաճառք* Ask: Խանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: Նվզ. գին Day low	Կատարված գործարքներ Transactions: Առավ. գին Day high	Կատարված գործարքներ Transactions: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Կատարված գործարքներ Transactions: Փոփ.% Avg%	Կատարված գործարքներ Transactions: Ծավալ Volume
ԱՎՏՈԱԳՐԵԳԱՏՆԵՐԻ Գ/Ն	AVAG	B	1,500.0	1,500.0	480	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ՔԻՄԻԱՅԻ Գ/Ն	EKQG	B	400.0	400.0	25	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ԼՈՒՍԱՏԵԽՆԻԿ	ELUS	B	1,000.0	1,000.0	10	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐԱԶ	ERAZ	B	2,000.0	2,000.0	10	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ	ERKB	B	1,500.0	1,500.0	10	-	-	-	-	-	-	-	-
ՀԱՅԿԱԲԵԼ	HKBL	B	2,000.0	2,000.0	10	-	-	-	-	-	-	-	-
ՀԱՅՔԻՄՄԵՔԵՆԱ	HQMQ	B	1,500.0	1,500.0	290	8,000.0	8,000.0	200	-	-	-	-	-
ՋԵՐՄՈՒԿ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՐԻ Գ/Ն	JHJG	B	-	-	-	6,000.0	6,000.0	150	-	-	-	-	-
ԿԱՆԱԿԱ	KNKA	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* Չբավարարված գնման/վաճառքի (պահանջարկի/առաջարկի) հայտերը առեւտրային նստաշրջանի փակման դրությամբ:
** 4 նիշից բաղկացած հապավումը բաժնետիրական ընկերության հասարակ անվանական բաժնետոմսի համար է: Արտոնյալ բաժնետոմսի դեպքում 4 նիշից հետո նշվում է P եւ արտոնյալ բաժնետոմսերի տվյալ դասին շնորհված համարը: ՍՊԸ-ի բաժնեմասի դեպքում 4 նիշից հետո նշվում է CO:
Տեղեկությունները ներկայացվում են ՀՖԲ-ում ցուցակված այն արժեթղթերի վերաբերյալ, որոնցով տվյալ առեւտրային նստաշրջանի ընթացքում գրանցվել է գնման/վաճառքի հայտ կամ գործարք: Բոլոր գները ներկայացված են ՀՀ դրամով:
ՀՖԲ-ում ցուցակված բոլոր արժեթղթերի գնանշումները ամփոփ տեսքով հրապարակվում են ամսական 2 անգամ յուրաքանչյուր ամսվա 15-ից եւ վերջին օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:
Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am
©Armex

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Ավրոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469
Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 48ա
Հեռ.՝ (051) 44469, 41206
Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112, 564063, (09) 429412
Ալս Էրգրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422
Ամերիա Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ.՝ 524040, 524140, 258899
Այտի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837
Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674
Արժեթղթերի Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Զաքիյան 8/19
Հեռ.՝ 581578, 525801, 566448
Արմենբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ (3741) 528986, 542125, 585662
Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32, բն. 16
Հեռ.՝ 521389, 544657, (09)400699
Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա բն.1
Հեռ.՝ 532829, 532815, (09)415100
Էտալոն Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Փավստոս Բյուզանդի 97
Հեռ.՝ 539525
ԷՍ ԿԱ ԲՐՈՔ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի պող. 57, բն. 15
Հեռ.՝ 640804
Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 526417,, 569680
Կապիտալ-Մենեջմենթ ԲԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 560138
Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ (041) 22184, (041) 23109
Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 521051, 528778
Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 54-45-27, 523929
Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.՝ 531805
Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

ՍՓՅՈՒՌ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ
590000 + ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ → www.spyur.am www.yellowpages.am

ԱԶԳ

Զանազան

ԱՍՏՂԱ գուշակ — 7 մայիս

ԽՈՅ

Բարենպաստ օր է նոր գործեր սկսելու, երկարաժամկետ ծրագրեր կազմելու, հանդիպումներ անցկացնելու համար: Ամենահամարձակ ձեռնարկումներն անգամ հետագայում կբերեն լավ եկամուտներ: Հնարավոր է ռոմանտիկ արկած կամ հանդիպում հին ծանոթի հետ:

ՑՈՒԼ

Այսօր բացառեք ամեն մի ազրեսիվ քայլ: Չի կարելի վերադասավորել կահույքը, ծաղիկ տնկել, ծառ կտրել, փաստաթղթեր ստորագրել, վտանգավոր արկածախնդրության դիմել: Խորհուրդ է տրվում օրն անցկացնել ընտանիքում կամ ընկերների հետ:

ԵՐԿՎՈՐՅԱԿՆԵՐ

Այսօր հնարավոր են տհաճ արկածներ, աղետներ, հիվանդություն: Եթե մեքենա եք վարում, ճանապարհներին սովորականից ավելի ուշադիր եղեք: Օրվա երկրորդ կեսին հավանական է անսպասելի հաջողություն: Եթե նման բան պատահի, ջանացեք դրա շնորհիվ բարելավել ձեր վիճակը:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ

Աստղերը խորհուրդ չեն տալիս այսօր զգալի կապիտալ ներդրումներ կատարել: Խոշոր գնումներ եւս չարժե կատարել, քանի որ մոլորակների աննպաստ դասավորությունը կարող է հանգեցնել էական կորուստների: Եղեք զգույշ եւ շրջահայաց:

ԱՌՅՈՒԾ

Օրը պահանջում է վճռական գործողություններ, հաստատակամություն, նպատակասլացություն, խոչընդոտների հաղթահարման կամք: Հնարավոր անհաջողությունների պատճառով հարկ կլինի հետաձգել որոշ հարցերի լուծումը: Գործերի հաջողությունը կարող է լինել թվացյալ:

ԿՈՒՅՍ

Սեփական արմատներին, գիտություններին եւ արհեստներին հավատ լինելու օր է: Գործարարական թղթերի, փաստաթղթերի կամ նյութական արժեքների հետ աշխատելիս ուշադիր եղեք, քանի որ հավանական խնդիրները կծագեն հենց դրանց պատճառով: Համատեղ աշխատանքը նախընտրելի է:

ԿՇԵՌՔ

Հնարավոր են տանջալի գլխացավեր, թունավորումներ, հրդեհներ: Բացառված չեն ֆինանսական խոշոր կորուստները, գործողությունները: Ոչ մի դեպքում մի ձեռնարկեք վտանգավոր քայլեր, դրանք վնասաբեր կլինեն: Խորհուրդ է տրվում վերաիմաստավորել անցյալը:

ԿԱՐԻՃ

Անձնական կյանքն այսօր կմղվի երկրորդ պլան: Մասնագիտական խնդիրները կստիպեն սուզվել աշխատանքի մեջ: Ձեր մեղքով հնարավոր է թյուրըմբռնում գործընկերների եւ ղեկավարության հետ: Խորհուրդ է տրվում չափավորել անձնական գոռոզությունը եւ դիմել զիջումների:

ԱՂԵՂՆԱՎՈՐ

Օրն աչքի է ընկնում կենսական ուժերի աստիճանական աճով: Չնայած վերջերս տեղի ունեցած միջադեպի թողած տհաճ նստվածքին, աղեղնավորներից շատերն իրենց արժանի բարձրության վրա կզգան բոլոր առումներով: Կաճեն ինքնավստահությունը, անձնական հմայքը:

ԱՅԾԵՂՋՅՈՒՐ

Օրը ձեր ստեղծագործական վերելքի սկիզբն է: Մասնագիտական գործունեության մեջ հնարավոր է անսպասելի ճեղքում: Աշխատանքը կտա լավ արդյունք, ղեկավարությունը կնկատի եւ կգնահատի ձեր գործարար հատկանիշները:

ՋՐՀՈՍ

Ձեր անբավարար ինքնավստահության կամ որոշակի շփոթվածության պատճառով օրվա առաջին կեսը կարող է լինել աննպաստ: Շրջապատի մարդկանց հետ շփումները դժվար կլինեն: Մի ենթարկվեք սադրանքների եւ ճնշումների: Զսպեք ձեր հույզերը:

ՁԿՆԵՐ

Մի մոռացեք, որ հանուն գործի եւ երբեմն էլ հենց ձեր օգտի համար հարկ է լինում դիմել զիջումների: Հնարավոր է, որ հենց այսօր ստիպված լինեք այդ ձեւով հարց լուծել: Նախընտրելի է այսօր չհակաճառել պետերին եւ լինել համեստ ենթակա:

Խոհանոց

Փիփերթի աղցան

Մաքրած եւ լավ լվացած փիփերթը խաշել թույլ աղաջրում, քամել, ավելացնել ընկույզի ծեծած միջուկ եւ սխտորի հետ խառնած քացախ: Զարդարել խաշած ձվի օղակներով եւ համեմի տերեւներով:

Ձվով ծնեբեկ

Ծնեբեկի կոշտ կողերը հեռացնել, լվանալ եւ եփել թույլ աղաջրում: Ամբողջ երկարությամբ շարել տապակի մեջ եւ յուղով տապակել, վրան կտրատել համեմ, սամիթ եւ ծեծած սխտոր: Ձուն հարել եւ լցնել ծնեբեկի վրա, եփել մինչեւ ձվի պնդանալը: Մատուցել ճառակուսի կտորների բաժանած:

Խաչբառ

1

2

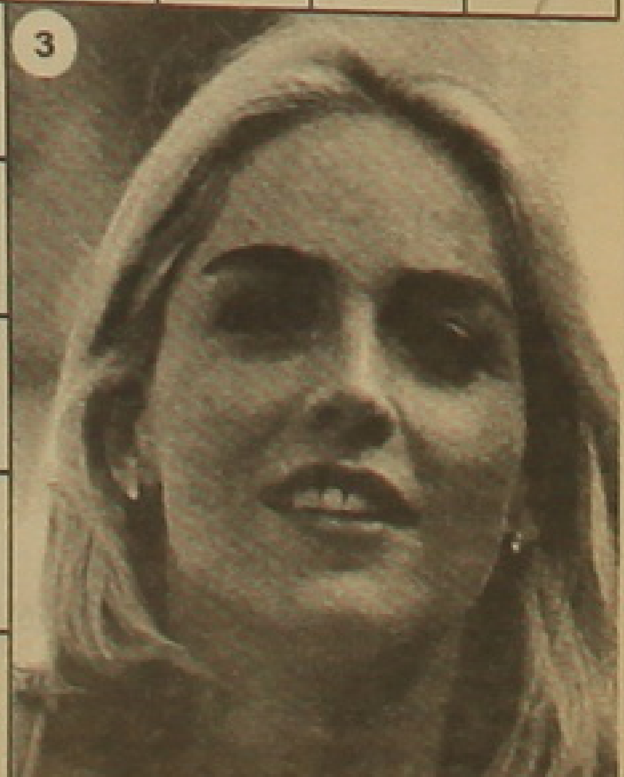

3

- Սերբաբուլղարական պար
- Զեփյուռը քամու համեմատ
- Վայրենին բաղքում
- Ակաճատես
- Բայրոնի դուստրը
- ... Պողոսյան, ժող. երգիչ
- Ցիգանովայի անունը
- Բրեդ Փիթ, ... Ռիվզ
- Հնդիկ ազգային հերոս
- Հին հռոմեական «վերարկու»
- Գոյական, ածական, ...
- Միկոյան, ռմբակոծիչ
- Ուրարտուի գերաստվածը
- Կուբայի բանկում պահվողը
- Ոսկորների «միություն»
- Պարսից միապետ
- «Կիսված» պետություն
- Կշեռքներով լեցուն վաճառատեղի
- Ելցինի կյանքի ուղեկիցը
- Բրդյա «ոտնաման»
- Ղեկավարվող բազմություն
- Ծաղիկ ջրելու աման
- Պահանջում է պատասխան
- «Մ»
- Ֆրանսիացի զորավար
- Փակ
- Նավասարդ
- Կատվինը մկան մահն է
- Լոռու «գիժ» գետը
- Աստվածաշնչյան երանելին
- Ռուս երգիչ ... Ստաշեւսկի
- Հրաբխային արտահոսք
- Գինու նստվածք
- Քղանցք
- ... Կամսար
- «Անանուխահաբ»
- Ժառանգականության մեջ գենը
- Հայ հեքանոս օրանուն
- Անտում բնակիչ
- Ցամաքային գոտի
- Հացահատիկով լի հողամաս
- Նախամատ, կազմակերպություն
- Իրինա Ալեգրովա, ... Կրուտոյ
- Ամբողջի կեսերի թիվը
- Խայամի ոգեշնչման աղբյուրը
- Խորանարդի եզր
- Ռուս գրող Մաքսիմ ...
- Տրանսպորտային գիծ
- Մերկասերմ

ԱԶԳ

Սկանվորդ

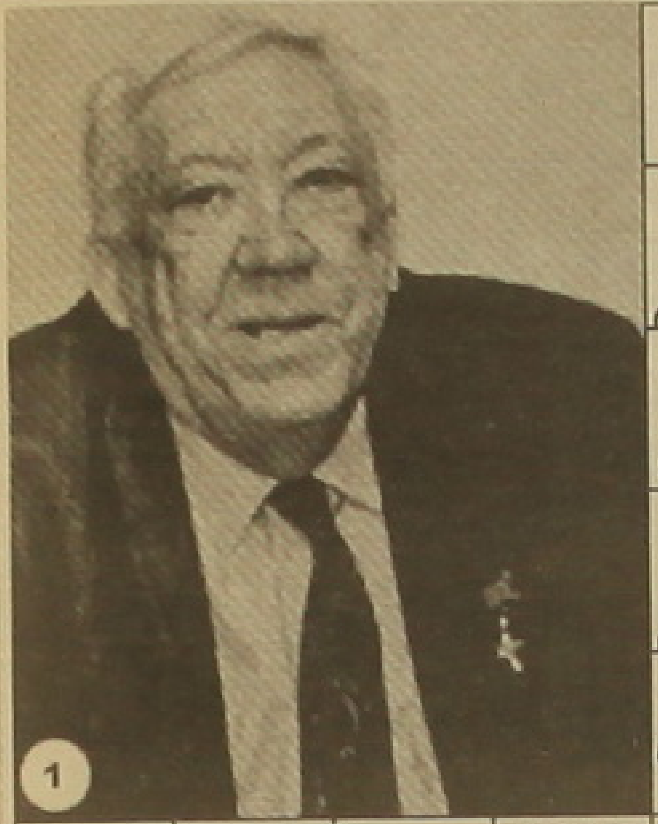

1

2

5

Գործի «զզվելի» ազգակիցը

Աջաբիայի «սիրտը»

Նիստուկացը արաբերեն

Քառաժանի

«Սամուրայ» տորթ

Հնդիկ. մայրաքաղաք

... Մելիք-Հակոբյան (Րաֆֆի)

Բշտիկներ բերանում

2

Մտերիմ չես, բայց ճանաչում ես

Ուշի հականիշը

Դեռեւս չմարած հետք

Երեւան հայ, Դելի ...

Այլաքանություն

Բրյուսել

Նիհարել ցանկացող մարդը

Աֆրիկյան «սոված» պետություն

Տատիկի «թելաստեղծը»

Պիեսի գործողություն

Dentis

Հայերենում ը (ն), ս, դ

Օգտակար դառնություն

Հունական տառ «եռանկյուն»

Հետամառային եղանակ

Սքնոլորտային վերնաշերտ

Կենդանիների գաղթ

Լեհ գրող Ստանիսլավ ...

Տեղեկությունը տեղ հասցնող

Անիվի «հագուստ»

Հռոմի առաջին կայսրը

Լիսեռ

Պտղատու ծառաստան

Ուղտերի «զբոսավայրը»

Էստոնիա, «Դոն ժուան», բարիտոն

Մանրադիտակի «պատվանդան»

Սերը կամ կարոտը ըստ էության

Ջրահամեքենա

Հեռագիր. «Մոսկվա, ...»

Երբուղու «հանգրվանը»

4

3

... Վարդերեսյան

Երազ տեսնելու «նախապայման»

1

էն Լոռու ծոը «պատից կախ»

«Տրուբադուր»-ի «քույր» օպերան

Շինություն

Խաղաքուղթ փոսիկ

«Տարեփոխ» տոն

Կավաման, կճուճ

«Մաֆիոզ» քաղաք, ԱՄՆ

Թռչունի «հակոտնյան»

Անամոթ, անպատկառ

Նաեւ «հենց հիմա»-ն

Պուտինի ազգությունը

Ջրեր Խաչիկ, Պոլոզ ...

Սիգար Կոլոմբո, ծխամորճ ...

3

Կնոջ «կարմիր + ծաղիկ» անուն

Հավերժ Մասիսի հետ

Ծովային բափանցիկ կենդանի

Մարդկանցը «թիվ»-ն է

Հավերժահարս

Ծովածիծառ

Եւ Վերֆել, եւ Կաֆկա

Հեկտար

Ընկույզի «լողլող» ընկերը

Լաց ու կոծն ըստ էության

Կուտուրյե Ջորջո ...

Եւ բժշկական, եւ հեռախոսի

Սուտլիկ Որսկանի «զենքերից»

Քաղաք Վիսլա գետի վրա

Մահաթմա Գանդի

Ըստ Թումանյանի հիմար բռչուն

Երբեմնի բանտ Լոնդոնում

Ջիմգիմով կամ աղա ...

Մովսես մարգարեի «մունետիկը»

Ուսապարկավոր մարդկանց երբ

Օթելլոն ծեզ օրինակ

Կավիճ

4

Աֆրիկյան խոշոր այծքաղ

Անգլ. գրող Հերբերտ ...

«Թռչկոտելու» արվեստ

ԱՄՆ կոնգրես, Ուկրաինա ...

Դողէրոցք

Առաջակայմի առագաստ

Քարանախշ պտուղ

Մաշտոցյան «կ» տառը

Ուրախություն

«Ոդիսական», կղզի

Խիզախում

Հայտը բորսայի «ժարգոնով»

Կրուզի «կյանքը»

Հնդիկ եւ գրող, եւ շախմատիստ

5

Օրվա հետքերով

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Հայ հոր նախարարական հետքերով

ՌԴ վարչապետ Միխայիլ Կասյանովի խորհրդական Վադիմ Արտյուխովը նշանակվել է ՌԴ պետգույքի նախարարի տեղակալ: Ի՞նչ մի իրադարձություն է, կասեն Հայաստանում: Սկզբունքորեն այդպես է. այս նշանակումը կոչված չէ արմատապես փոխելու Ռուսաստանի տնտեսական քաղաքականությունը: Բայց բանն այն է, որ նորաթուխ փոխնախարարի հայրը՝ Վիտալի Արտյուխովը... հայ է: Ընդ որում, այդ փաստն արձանագրված է վերջինիս անձնական ու պաշտոնական փաստաթղթերում, եւ որ կարեւոր է՝ նա ինքը չի հրաժարվում իր ազգային պատկանելությունից: Արդեն երկար տարիներ հայր Արտյուխովը երեւացող դեմք է Ռուսաստանի իշխանական կառույցներում. եղել է ֆինանսների փոխնախարար, հարկերի նախարար, կառավարական հանձնաժողովի նախագահ, ներկայումս էլ ՌԴ բնական ռեսուրսների նախարարն է: 29-ամյա որդի Արտյուխովը բարձրակարգ մասնագետ է բանկերի եւ ֆոնդային շուկայի հարցերում:

Եվ այստեղ հառնում է գլխավոր համլետյան հարցը՝ հա՞յ է համարում իրեն Վադիմ Արտյուխովը: Ցավոք, այս հարցի պատասխանը մեզ հայտնի չէ: Ավա՜ղ, լրագրողի աշխատանքի բերումով ես Մոսկվայում հանդիպել եմ նույնիսկ Հովհաննիսյանների ու Հարությունյանների, որոնք սոսկ ընդունել են, որ հայ են եղել... իրենց նախնիները:

Այնպես որ, ներենք փաստը, բայց դրա հետ հույսեր չկապենք:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

ԹՈՒՐՔԱՊԱՏՈՒՄ

Բահչելին Բաքվից սկսում է շրջայցը թուրքալեզու երկրներ

Երեկ Ադրբեջանի մայրաքաղաք է ժամանել Թուրքիայի փոխվարչապետ, «Գորշ գայլերի» քաղաքական կազմակերպության՝ Ազգայնական շարժում կուսակցության նախագահ Դեւլեթ Բահչելիի գլխավորած պատվիրակությունը, որի կազմում են Թուրքիայի պաշտպանության նախարար Սաբահադդին Չաքմաքօղլուն, թուրքալեզու հանրապետությունների հարցերով պետնախարար Ռեշադ Դողրուն, առողջապահության նախարար Օսման Դուրմուշը, այլ բարձրաստիճան պաշտոնյաներ:

Բաքվում թուրքական պատվիրակությանը կընդունեն արտգործնախարար Գուլիեւը, վարչապետ Ռասիզադեն, խորհրդարանի նախագահ Ալեքբերովը, նախագահ Ալիեւը: Բահչելին կհանդիպի նաեւ Ադրբեջանի ընդդիմադիր կուսակցությունների եւ առաջնորդների հետ: 1995 թ. թուրքական ՄԻԹ-ի կողմից Ադրբեջանում հեղաշրջում իրականացնելու անհաջող փորձից հետո սա առաջին դեպքն է, երբ Թուրքիայի նման բարձրաստիճան պաշտոնյան հանդիպելու է ընդդիմադիր կուսակցությունների առաջնորդների հետ: Ավելորդ չէ նշել, որ Սեզերի նախագահության շրջանում, ի տարբերություն Դեմիրելի, թուրք-ադրբեջանական հարաբերություններն այնքան էլ եղբայրական չեն: Մասնավորապես, Գաբալայի ռադիոտեղորոշիչ կայանը տասը տարի ժամկետով Ռուսաստանին վարձակալության տալը խիստ բացասաբար ընդունվեց Անկարայում:

Բահչելիի գլխավորած պատվիրակությունը Բաքվում Ադրբեջանի իշխանությունների հետ կքննարկի թուրք-ադրբեջանական հարաբերությունները, տարածաշրջանային խնդիրները: Ադրբեջանից թուրքական պատվիրակությունն այցը կշարունակի Միջին Ասիայի թուրքալեզու հանրապետություններ:

Թ. Հ.

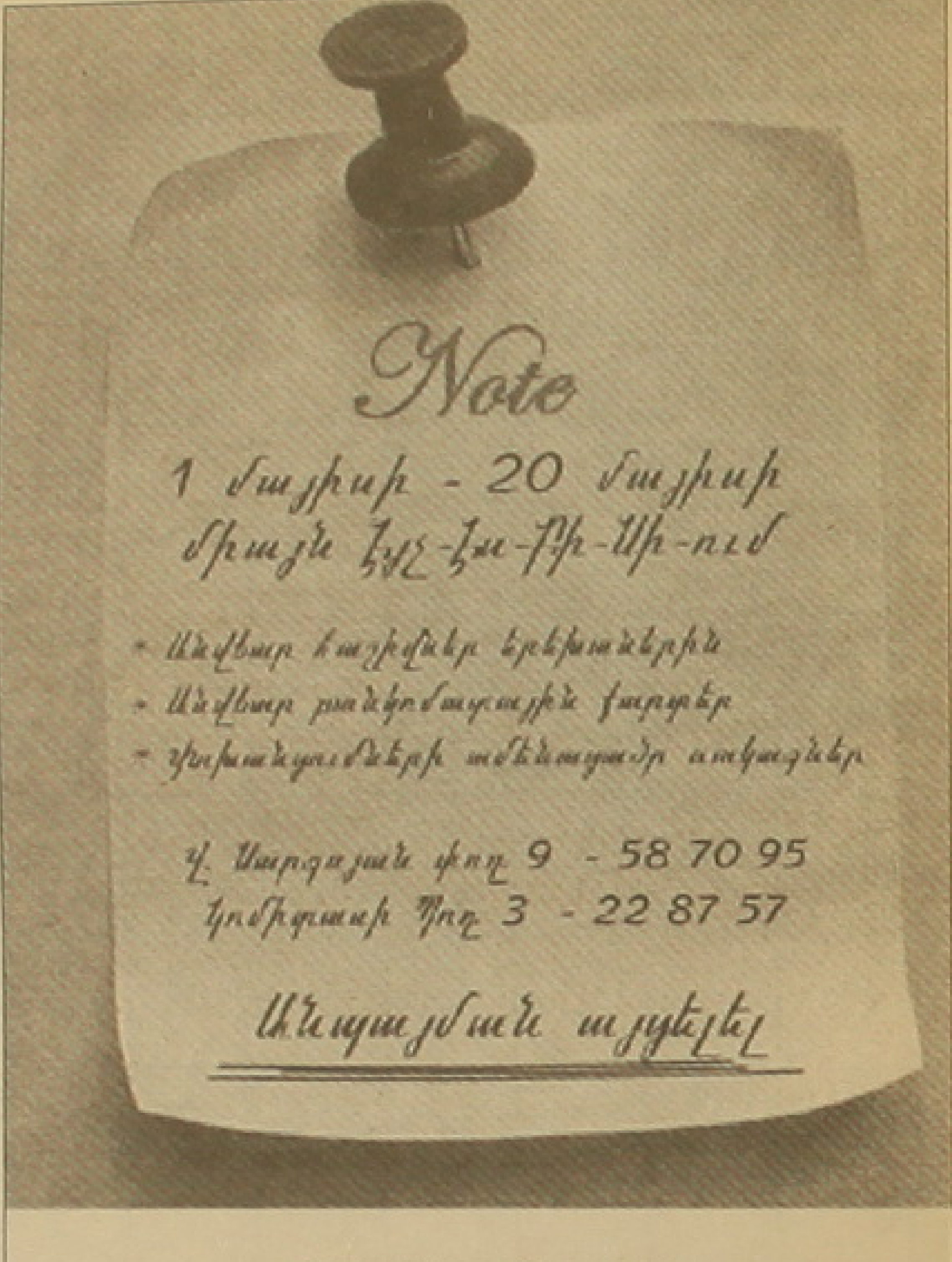

HSBC
The world's local bank

HUJ Հայաստանի ուսանողական ջոկատների շտաբը շարունակում է կամավորների հավաքը՝ արտասահմանում եւ Հայաստանում ամառային միջազգային ճամբարների ծրագրերին մասնակցելու համար: Դիմումներն ընդունվում են հետեւյալ հասցեով՝

Կորյունի փող. 19ա, 7-րդ հարկ
Հեռ.՝ 52 27 88, 52 27 01

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Նոր Հաճըն քաղաքի բնակչուհի Աննա Վասիլի Նովիկովան մահացել է 2001 թ. նոյեմբերի 21-ին:

Ժառանգների առկայության դեպքում խնդրվում է դիմել Նոր Հաճընի քաղաքապետարան կամ Նաիրի տարածքի նոտարական գրասենյակ:

ՆՈՐ ՀԱՃԸՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆ

ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄ ԵՄ

Երեւանի կենտրոնում գտնվող 76 քմ տարածքը մայրաքաղաքի մերձակայքում գտնվող առանձնատան հետ:
Հեռ. 09423833:

Ամեն օր-շուրջօրյա-անվճար

Այսուհետ «Ազգ» օրաթերթում կտպագրվեն առք ու վաճառքի, աշխատանքի հրավերի, վարձակալման, փոխանակման եւ նմանատիպ հայտարարություններ՝ անվճար, 3-4 տողերի սահմաններում:
Զանգահարել՝ 52 93 53, ամեն օր-շուրջօրյա

ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ

Գեորգի Յարալյան - «Բարի գեղեցկություն»

Մայիսի 9-12-ը

Թեքեյան մշակութային կենտրոնում տեղի կունենա երգիծանկարիչ Գեորգի Յարալյանի ստեղծագործությունների ցուցադրությունը՝ ծաղրանկարներ, շարժեր, գրքի ձեւավորումներ եւ բնանկարներ:

Բացումը տեղի կունենա 2002 թ. մայիսի 9-ին, ժամը 15:00-ին:

Մուտքն ազատ է:

ԲՈՒԺՈՒՄ

1. Նեւրոզներ, վախ, դեպրեսիա, հիստերիա...
2. Նեւրալգիաներ
3. Մաշկավեներական հիվանդություններ
4. Հենաշարժողական համակարգի խնդիրներ

Վճարը՝ բուժումից հետո
Հեռ. 25 31 51, 26 01 59

ԼՈՒԾԱՐՎՈՒՄ Է

«Գուրգեն Ամիրխանյան» անհատական ձեռնարկությունը՝ գրանցված պետական ռեգիստրի Դիլիջանի բաժանմունքում: Գրանցման թիվը՝ 21.020.00191, վկայականի թիվը՝ 01Ա-021868: Պարտատերերը երկամսյա ժամկետում դիմեն Դիլիջան, Մյասնիկյան փող., տուն 60:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Վերջերս վիրահատվել եմ «Մոր եւ մանկան առողջության պահպանման» գիտահետազոտական կենտրոնում:

Այժմ ուզում եմ խորին շնորհակալությունս հայտնել իմ լավ բժշկին, վեհագույն անձնավորությանը՝ Գեորգի Գեորգեւիչ Օկոեւին՝ ինձ ցուցաբերած անշահախնդիր ու արտացավ մոտեցման համար: Ուզում եմ հիացմունքի խոսք ասել կենտրոնի մաքրության, կարգ ու կանոնի, այն համատեղ ու միահամուռ կոլեկտիվի մասին, որտեղ տիրում է «Մեկը բոլորի համար, բոլորը՝ մեկի» սկզբունքը, որտեղ ամեն ինչ արվում է հանուն եւ ի սեր հիվանդի:

Այո, միայն այդպիսին կարող էր լինել բացառիկ մարդու, հոգատար ղեկավարի, բժշկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Գեորգի Գեորգեւիչ Օկոեւի տնօրինած հիմնարկը, մարդ, որի համար բարությունը հոգու պահանջ է, ապրելու ձեւ:

Շնորհակալություն եմ հայտնում նաեւ էրեբունի հիվանդանոցի ուրոլոգ, վիրաբույժ Երվանդ Սերգեեւիչին, որը մեծ սիրով իր անհրաժեշտ մասնակցությունը բերեց եւ բոլոր նրանց, ովքեր Գեորգի Գեորգեւիչի կողքին անշահախնդիր աշխատեցին՝ Վլադիմիր Օգանեսովիչին, էդիկ Պատվականովիչին եւ անեսթեզոլոգ Բելա Գուրգենովնային:

Լ. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ,
Առաջին կարգի հաշմանդամ

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

RADIO VAN FM 103

DEUTSCHE WELLE
Немецкая волна
Русская редакция

В эфире радиостанции “Радио ВАН“ FM 103.0 ежедневно в 23.30 кроме понедельника и четверга.
Слушайте самые свежие новости из Европы только в эфире радиостанции “Радио ВАН“ FM 103.0

Հետաքրքիր փաստեր եւ բազմաթիվ տպյալներ հայտնիներից:
Մենք կբացենք ձեր առջեւ արվեստի գաղտնիքները՝ արվեստի մարդկանց հետ: Եվ այս ամենը «Ոսկե շարք» հաղորդաշարում: Յուրաքանչյուր երկուշաբթի ժ. 23:00 (կրկնությունը՝ հինգշաբթի ժ. 23:00):
«Ոսկե շարք»- մեկնաբանություններ, իրադարձություններ, երաժշտություն:
«Ռադիո Վանի» գովազդային գործակալություն
Հեռախոս՝ 54-00-02

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

UNIFEM
United National Development Fund for Women

Կանայք հակամարտությունների կարգավորման եւ խաղաղության հաստատման գործընթացներում

United National Development Programme

Ուսուցման դասընթացներ

Միացյալ ազգերի կանանց զարգացման հիմնադրամը (ՅՈՒՆԻՖԵՄ) իրականացնում է Կանայք հանուն հակամարտությունների կարգավորման եւ խաղաղության հաստատման Հարավային Կովկասում տարածաշրջանային ծրագիրը, որը նպատակ ունի նպաստել տարածաշրջանում հակամարտությունների կարգավորմանը, կանխմանը եւ խաղաղությանը՝ կանանց կարծիքների, ռազմավարության եւ ունակությունների ներդրումը խաղաղության եւ կայուն մարդկային զարգացման գործընթացներին ապահովելու միջոցով:

Տարածաշրջանում հակամարտությունների կարգավորման եւ խաղաղության հաստատման գործընթացներում կանանց մասնակցության, նրանց դերի եւ ազդեցության ընդլայնման նպատակով, ինչպես նաեւ Հարավային Կովկասում տարածաշրջանային նախաձեռնությունների խրախուսման հեռանկարով, ՅՈՒՆԻՖԵՄ-ը նախաձեռնել է «Կանայք հակամարտությունների կարգավորման եւ խաղաղության հաստատման գործընթացներում» ուսուցման եռօրյա դասընթացներ հասարակական կազմակերպությունների, քաղաքական կուսակցությունների, պետական կառույցների, գիտական հաստատությունների, համայնքների առաջնորդների, ԶԼՄ-ների եւ քաղաքացիական հասարակության այլ կառույցների ներկայացուցիչների համար:

Դասընթացները կիրականացվեն 2002 թ. ապրիլ-նոյեմբեր ժամանակահատվածում եւ կընդգրկեն հանրապետության բոլոր մարզերը: Դասընթացներն ավարտողները կստանան վկայագիր, իսկ նրանց լավագույն նախաձեռնություններն աջակցություն կստանան ՅՈՒՆԻՖԵՄ-ի կողմից:

Դասընթացների մասնակիցները կընտրվեն մրցութային հիմունքներով: Դասընթացներին մասնակցել ցանկացող անձինք եւ կազմակերպությունները կարող են դիմել ՄԱԿ-ի երեւանյան գրասենյակ՝ հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան, Կ. Լիբկնեխտի 14: էլեկտրոնային հասցեն՝ vahan_a@undp.am:

«Գինդ» տպագրատուն. Երեւան, Բաղրամյան 70ա. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000. Ստորագրված է տպագրության՝ 6. 05. 2002. Գինը՝ 100 դրամ